

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku Delegatura w Łomży

18-402 Łomża, ul. Akademicka 20
tel. (86) 218-21-69; fax: 218-28-93; e-mail: lomza@wios.bialystok.pl

Informacja

Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
o stanie środowiska na terenie powiatu wysokomazowieckiego
za rok 2010

Łomża, czerwiec 2011r.

Spis treści:

Wstęp.....	3
1. Stan czystości i ochrona wód.....	5
1.1. Presje- Źródła zanieczyszczenia wód	5
1.2. Stan - Ocena jakości wód powierzchniowych.....	14
1.3. Przeciwdziałania – Działalność kontrolna.....	16
1.4. Wody podziemne.....	22
2. Powietrze.....	23
2.1. Presje - Emisja zanieczyszczeń do powietrza	23
2.2. Stan - Monitoring emisji.....	25
2.3. Przeciwdziałania – Działalność kontrolna	27
3. Gospodarka odpadami.....	29
3.1. Presje- Ilość wytworzonych odpadów.....	29
3.2. Stan - Składowiska odpadów.....	31
3.3. Stan - Odpady niebezpieczne.....	38
3.4. Przeciwdziałania.....	38
4. Promieniowanie elektromagnetyczne /PEM/.....	39
4.1. Presje – Źródła emisji PEM.....	39
4.2. Stan – Pomiar kontrolny PEM.....	39
4.3. Przeciwdziałania.....	40
5. Hałas.....	41
6. Ochrona środowiska przed poważnymi awariami.....	42
7. Działania kontrolne WIOŚ.....	44

Wstęp - charakterystyka powiatu

Powiat wysokomazowiecki geograficznie położony jest pomiędzy doliną górnego biegu Narwi a rzeką Bug na południu. Jest to obszar nizinny zwany Wysoczyzną Wysokomazowiecką, wchodzącą w skład północnej części Niziny Podlaskiej. Od zachodu ogranicza ją linia Czerwonego Boru związana z Międzyrzeczem Łomżyńskim przechodząc w pradolinę rzeki Narew otaczającą wysoczyznę od strony północnej i wschodniej. W bliskim sąsiedztwie położona jest Kotlina Biebrzańska na północy i Wysoczyzna Białostocka na północnym wschodzie. Południe mezoregionu graniczy poprzez starorzecze Nurca z Wysoczyzną Drohiczką i Równiną Bielską. Jednostajny lekko pofałdowany krajobraz jest typowy dla obszarów nizinnych. Silniej urozmaicona jest pod tym względem część północno-wschodnia powiatu, gdzie niewielkie morenowe wzgórza są liczniejsze i wznoszą się do 160 m n.p.m. Wysoczyzna stanowi dział wodny Bugu i Narwi. Powierzchnia całkowita powiatu wynosi 1289 km², co stanowi 6,4% powierzchni woj. podlaskiego. Powiat liczy 59 418 mieszkańców tj. ok. 5% ludności województwa (GUS,2009). Ludność powiatu wysokomazowieckiego tylko w 24 % zamieszkuje w miastach, a 76 procent to mieszkańcy wsi. Sieć osadniczą tworzą: 1 gmina miejska (m. Wysokie Mazowieckie, 1 gmina miejsko-wiejska (Ciechanowiec) i 8 gmin wiejskich (Czyżew Osada; Klukowo, Kobylin Borzymy; Kulesze Kościelne Nowe Piekuty Sokoły; Szepietowo oraz gmina Wysokie Mazowieckie) z 379 miejscowościami. Dominującą formą mieszkalnictwa na terenie powiatu jest zabudowa jednorodzinna i zagrodowa.

Z całkowitej powierzchni powiatu przeważającą część stanowią użytki rolne zajmujące 95 911 ha. Stanowią one 74 % powierzchni fizycznej, dystansując zarówno wskaźnik wojewódzki (59 %) jak i ogólnokrajowy (58,9%). Większość, bo ponad 72% użytków rolnych stanowią grunty orne. Lasy zajmują 23918 ha , a wskaźnik lesistości powiatu wynosi 19 % i jest to wskaźnik znacznie niższy od wskaźnika dla województwa podlaskiego wynoszącego 30,2 %. Największe powierzchnie leśne w powiecie posiada gmina Ciechanowiec – 5092 ha (dane GUS,2008 danych późniejszych brak). Cechą szczególną Wysoczyzny Wysokomazowieckiej na tle Niziny Podlaskiej jest stosunkowo dobra jakość gleb skupionych w części środkowej i południowej. Korzystne warunki glebowe stopniowo zanikają w Północnej części powiatu ustępując przewadze gleb lekkich i żwirów. Gminy: Czyżew, Szepietowo, Klukowo, Wysokie Mazowieckie i Nowe Piekuty posiadają gleby o najkorzystniejszych właściwościach agrotechnicznych w skali powiatu i całego województwa podlaskiego. W powiecie wysokomazowieckim jest niewiele gleb nieprzydatnych do produkcji rolniczej. Udział gleb marginalnych w ogólnej powierzchni użytków rolnych waha się od 0,3% w Wysokim Mazowieckiem do 6,2%, w gminie Kobylin Borzymy oraz 14,3%, w gminie Kulesze Kościelne i 16,9% w gminie miejskiej – Ciechanowiec. Średni wskaźnik dla województwa podlaskiego wynosi 7,4%. Cechą charakterystyczną podlaskiego rolnictwa jest bowiem czynnik ekologiczny wynikający z czystości środowiska naturalnego oraz niskiego poziomu zużycia chemicznych środków służących do ochrony i nawożenia roślin uprawnych. Ilość nawozów sztucznych ogółem w NPK w kg na 1 ha użytków rolnych wynosi 93,3 podczas gdy w kraju 117,9 (dane GUS 2009). Ma to również olbrzymi wpływ na produkcję, przetwórstwo a przede wszystkim na eksport.

Struktura przemysłu powiatu zdominowana jest przez produkcję i przetwórstwo artykułów spożywczych (przemysł mleczarski, mięsny, owocowo-warzywny i młynarski). Ważne znaczenie ma również produkcja maszyn i urządzeń oraz drewna i wyrobów z drewna. Największe w powiecie przedsiębiorstwa zajmujące się przetwórstwem rolno spożywczym to: SOKOŁÓW S.A., Przedsiębiorstwo Zakłady Mięsne „FARM FOOD” Oddział Czyżew-Osada, Zakłady Mięsne „NETTER” w Czyżewie-Osadzie oraz sieć nowoczesnych młynów. Zorganizowana baza surowcowa stymuluje produkcję żywca trzody chlewnej i bydła mięsnego. Dużą rolę w przemyśle spożywczym odgrywa przetwórstwo mleka. Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA” w Wysokiem Mazowieckiem jest liderem ilościowym i jakościowym w produkcji wyrobów mleczarskich. Dzięki jej istnieniu dynamicznie rozwinęły się gospodarstwa hodowlane. Sektor przetwórstwa rolno spożywczego obsługuje w około 70 % powiatowy rynek produktów rolnych.

Sieć komunikacyjna

Teren Powiatu Wysokomazowieckiego przecina jedna z najstarszych w kraju linii kolejowych tzw. kolej Warszawsko-Petersburska. Jest to obecnie jeden z głównych węzłów komunikacji kolejowej łączący kraje Europy Wschodniej i Północno Wschodniej z pozostałą częścią Kontynentu. Strategiczne położenie tak ważnej linii przebiegającej w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Wysokie Mazowieckie i Szepietowa ma bardzo duże znaczenie dla wymiany towarowej i komunikacji osobowej z większymi miastami naszego kraju i zagranicy. Uzupełniającym ciągiem kolejowym o marginalnym już znaczeniu jest jednotorowa linia Ostrołęka-Łapy przebiegająca przez teren gminy Kulesze Kościelne i Sokoły. Transport drogowy powiatu opiera się na ciągu drogi krajowej nr E-689 Zambrów - Wysokie Mazowieckie- Szepietowo – Brańsk umożliwiając ponadregionalne połączenie środkowej i południowej część powiatu, z drogą krajową E-8 a w konsekwencji ze stolicą i pozostałymi regionami kraju. Dzięki takiej lokalizacji Wysokie Mazowieckie, jest też miastem tranzytu dla komunikacji południowej części województwa podlaskiego z Warszawą. Droga wojewódzka nr E-678 stanowi uzupełnienie tego trzonu łącząc bezpośrednio Miasto Wysokie Mazowieckie z Białymstokiem. Północny skraj powiatu styka się z drogą międzynarodową E-8 jednakże dla struktury komunikacyjnej powiatu ma to niewielkie, lokalne znaczenie obejmujące teren gmin Kobylin Borzymy i częściowo Kulesze Kościelne i Sokoły. Lokalny transport gminny i międzygminny obsługuje sieć dróg gminnych i powiatowych. Gęstość i lokalizacja sieci transportowo komunikacyjnej niemal całkowicie zaspokaja potrzeby mieszkańców, stawiając Powiat Wysokomazowiecki w korzystnej sytuacji na mapie województwa podlaskiego.

Atrakcje przyrodnicze

Tereny chronione w powiecie wysokomazowieckim zajmują powierzchnię 3 121,5 ha (dane GUS,2009). Ważnym elementem ochrony przyrody jest Narwiański Park Narodowy, otaczający pradolinę Narwi w północno-wschodniej części powiatu wysokomazowieckiego. Teren parku zajmuje 1052 ha powierzchni powiatu. Park obejmuje malowniczy odcinek Doliny Górnej Narwi z licznymi zakolami, starorzeczami, rozlewiskami i obszarami bagiennymi. Mozaika różnorodnych zbiorowisk roślinnych (lasy łęgowe, trzcinowiska, turzycowiska, podmokłe łąki) stanowi ostoję dla wielu gatunków zwierząt, a szczególnie ptactwa wodnego m.in. zagrożonego wyginięciem derkacza i wodniczki. Pozostałe 2069,6 ha to obszar chronionego krajobrazu Doliny

Bugu i Nurca. Utworzony został w 1982 roku i zajmuje powierzchnię 2921,2 ha. W jego skład wchodzi lasy – 635,4 ha, użytki rolne – 1751 ha oraz wody – 594 ha. Utworzenie obszaru chronionego krajobrazu na tym obszarze miało na celu ochronę i zachowanie doliny Bugu i Nurca o naturalnym charakterze oraz fragmentu Wysoczyzny Drohickej odznaczających się wysokimi walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi.

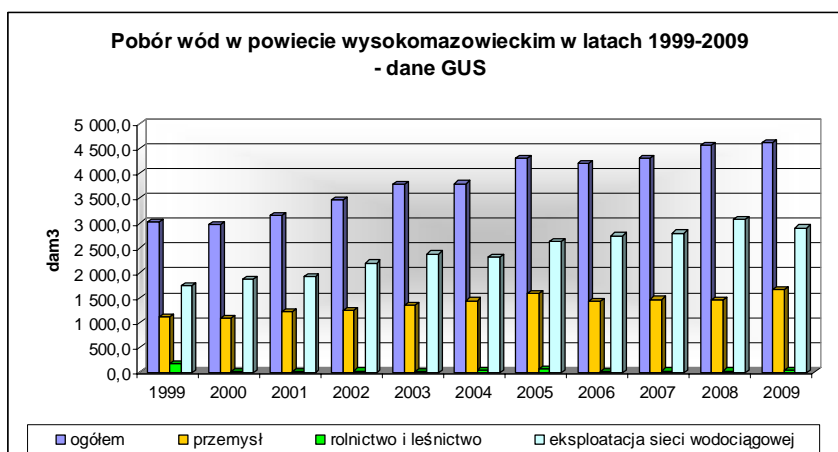
1. Stan czystości i ochrona wód

1.1. Presje - Źródła zanieczyszczeń wód

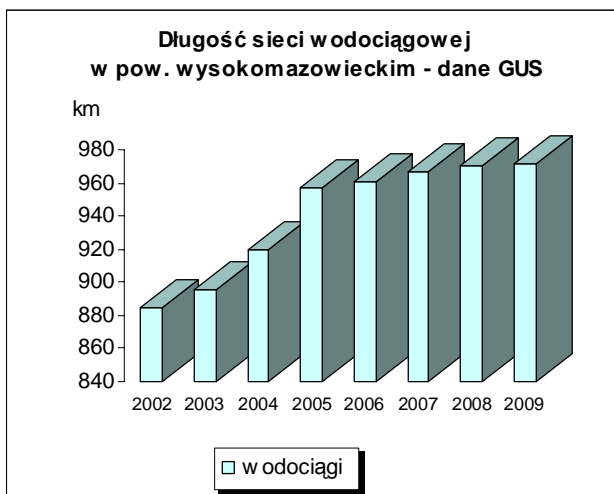
Dominujące presje wywierane przez człowieka na środowisko wodne to:

- pobór wód na różne cele;
- wprowadzanie do wód zanieczyszczeń wraz ze ściekami komunalnymi, przemysłowymi oraz wodami pochlodniczymi;
- wprowadzanie do wód zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych (nawożenie, brak skanalizowania terenów wiejskich);
- zmiany morfologiczne i hydrologiczne wynikające z inwestycji w dziedzinie regulacji rzek (melioracje) czy energetyki.

W 2009 roku w powiecie wysokomazowieckim pobrano na potrzeby gospodarki narodowej i ludności 4 605,9 dam³ wody (GUS, 2009 – brak danych za rok 2010) W minionym 10-leciu, do 2009 roku, zaznacza się coraz wyższy pobór wody, w związku z rozbudową sieci wodociągowej wyraźny jest wzrost poboru na jej eksploatację. W 2009 roku najwięcej wody w powiecie zużywały gospodarstwa domowe. Całkowite roczne zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych było w 2009 roku nieco niższe jak w 2008 roku (2 934,6 dam³) i kształtowało się na poziomie 2 727,2 dam³. W stosunku do roku 2008 wzrosło natomiast o ok. 200 dam³ zużycie wody w przemyśle i wyniosło 1 658 dam³. Największe i wciąż wzrastające zużycie wody do celów przemysłowych zanotowano w Wysokiem Mazowieckiem.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2009 r. [dam3/rok] - dane GUS					
Jednostka terytorialna	ogółem	przemysł	rolnictwo i leśnictwo	eksploatacja sieci wodociągowej	w tym gospodarstwa domowe
Powiat wysokomazowiecki	4 605,9	1 658	41	2 906,9	2 727,2
Wysokie Mazowieckie (1)	1 569,8	1 236	0	333,8	212,7
Ciechanowiec (3)	343,2	56	0	287,2	280,1
Ciechanowiec – miasto(4)	182,0	56	0	126,0	121,0
Ciechanowiec-obszar wiejski (5)	161,2	0	0	161,2	159,1
Czyżew Osada (2)	662,5	333	0	307,5	284,5
Klukowo (2)	215,2	0	7	208,2	201,9
Kobylin-Borzymy (2)	227,4	0	9	218,4	212,4
Kulesze Kościelne (2)	231,0	0	0	231,0	228,0
Nowe Piekuty (2)	309,4	0	8	301,4	298,3
Sokoły (2)	320,4	0	0	320,4	316,0
Szepietowo (2)	444,0	11	9	424,0	423,0
Wysokie Mazowieckie	283,0	0	8	275,0	270,3

Zagadnienia związane z zaopatrzeniem w wodę realizowane są indywidualnie przez poszczególne jednostki samorządu lokalnego, z głębinowych ujęć wody poprzez lokalną, najczęściej gminną, sieć wodociągową. Istniejące potrzeby wodociągowe zrealizowane są na terenie powiatu w prawie 100%. łączna długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej w powiecie wysokomazowieckim w

kolejnych latach systematycznie wzrastała i w 2009r. wynosiła 972,2 km. Najdłuższą sieć posiadają gminy: Czyżew-Osada, Wysokie Mazowieckie i Ciechanowiec.

Jednostka terytorialna	Wodociągi - długość czynnej sieci rozdzielczej w km – dane GUS						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Powiat wysokomazowiecki	895,6	919,4	957,0	961,4	967,5	1 060,8	972,2
Wysokie Mazowieckie- miasto (1)	24,4	25,2	25,4	25,5	25,8	26,5	27,3
Wysokie Mazowieckie- gmina (2)	132,2	135,1	135,1	135,1	135,7	135,8	135,8
Ciechanowiec- miasto i gmina (3)	99,6	99,6	133,1	134,0	134,0	134,0	134,0
Ciechanowiec – miasto(4)	25,9	25,9	27,8	28,5	28,5	28,5	28,5

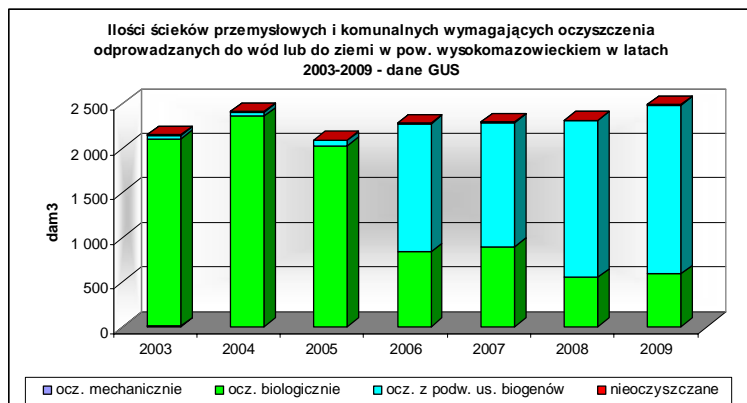
Ciechanowiec-obszar wiejski (5)	73,7	73,7	105,3	105,5	105,5	105,5	105,5
Czyżew Osada – gmina (2)	129,9	137,3	137,5	137,5	137,5	137,8	137,8
Klukowo – gmina (2)	78,5	85,2	88,9	90,2	90,2	90,2	90,2
Kobylin-Borzymy (2)	80,8	80,8	80,8	80,8	80,8	80,8	80,8
Kulesze Kościelne (2)	69,0	69,0	69,0	69,0	69,0	70,5	70,5
Nowe Piekuty- gmina (2)	65,8	66,1	66,1	66,1	66,1	66,1	66,1
Sokoły – gmina (2)	103,0	108,5	108,5	110,6	112,7	113,2	113,2
Szepietowo - gmina (2)	112,4	112,4	112,6	112,6	112,6	115,7	116,5

Według danych GUS ludność obsługiwana przez wodociągi wynosiła w 2009 roku 53 893 osoby, co stanowiło 91 % ludności powiatu. Zużycie wody na 1 mieszkańca powiatu wysokomazowieckiego w 2009 roku wg danych GUS wynosiło 46 m³, z czego 23,5 m³ zużywał statystyczny mieszkaniec miast, a 53,1 m³, przypadało na mieszkańca terenów wiejskich. Zużycie wody w powiecie było o 15 m³ większe jak dla województwa podlaskiego, przy czym tylko o 7 m³ więcej wody zużywali mieszkańcy miast, a aż 22 m³ wody więcej zużywali mieszkańcy wsi. Świadczy to o wysokim stopniu zwodociągowania terenów pozamiejskich w powiecie.

Jednostka terytorialna	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w osobach - dane GUS					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Powiat wysokomazowiecki	54 119	54 418	54 252	54 238	54 208	53 893
Wysokie Mazowieckie (1)	8 947	9 031	9 025	9 034	9 084	9 111
Ciechanowiec (3)	7 204	7 566	7 580	7 573	7 550	7 562
Ciechanowiec – miasto(4)	4 050	4 184	4 186	4 207	4 208	4 242
Ciechanowiec-obszar wiejski (5)	3 154	3 382	3,394	3 366	3 342	3 320
Czyżew Osada (2)	6 234	6 264	6 236	6 271	6 248	6 161
Klukowo (2)	4 299	4 285	4 230	4 214	4 198	4 151
Kobylin-Borzymy (2)	3 396	3 377	3 334	3 297	3 257	3 244
Kulesze Kościelne (2)	3 233	3 195	3 212	3 206	3 199	3 165
Nowe Piekuty (2)	3 623	3 585	3 558	3 610	3 641	3 614
Sokoły (2)	5 506	5 497	5 489	5 478	5 445	5 420
Szepietowo (2)	6 921	6 900	6 890	6 877	6 879	6 774
Wysokie Mazowieckie	4 756	4 718	4 698	4 678	4 707	4 691

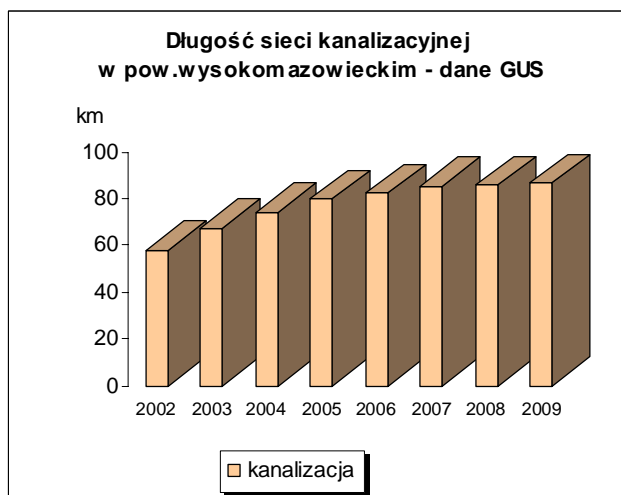
Emisja ścieków

W 2009 roku z terenu powiatu wysokomazowieckiego odprowadzono do wód lub do ziemi łącznie 2 490,5 dam³ ścieków komunalnych i przemysłowych wymagających oczyszczenia, z czego aż 99,9% oczyszczono (GUS,2009).

Z ogólnej ilości ścieków tylko 2,5 dam³ stanowiły ścieki nieoczyszczone (0,1%), a od 2006 roku w powiecie dominującym sposobem oczyszczania ścieków jest ich oczyszczanie z podwyższonym usuwaniem biogenów (związków azotu i fosforu), co znacznie

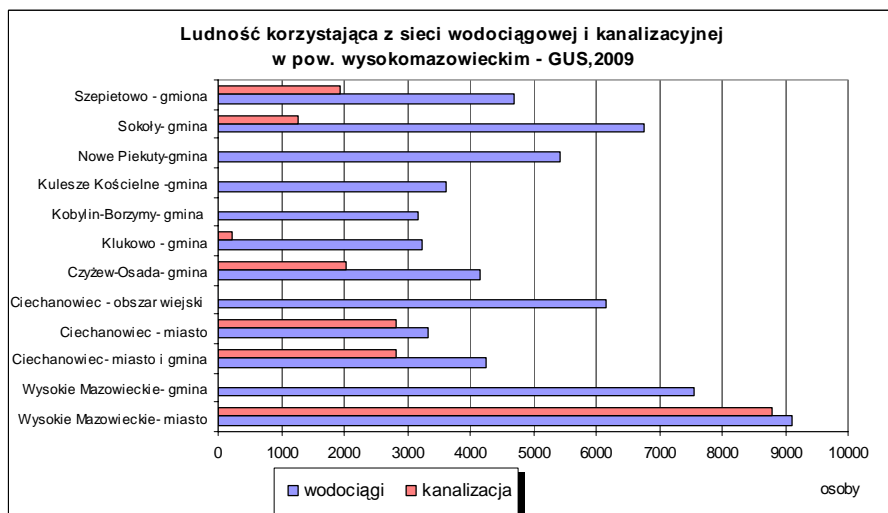
przyczynia się do ograniczenia presji na środowisko wodne. Dotyczy to oczywiście terenów skanalizowanych.

W powiecie wysokomazowieckim sieć kanalizacyjna jest niestety, w stosunku do sieci wodociągowej, bardzo krótka. Stanowi ona zaledwie niecałe 9 % długości sieci wodociągowej. Długość sieci kanalizacyjnej w 2009 roku wyniosła 87 km, tj. niecały kilometr więcej jak w roku 2008. W kolejnych latach długość sieci wzrosła nieznacznie i to głównie w mieście Wysokie Mazowieckie .

Jednostka terytorialna	Kanalizacja - długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km - dane GUS						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Powiat wysokomazowiecki	67,5	74,5	79,7	82,6	85,5	86,2	87
Wysokie Mazowieckie (1)	17,7	18,5	19,8	21,8	24,4	25,1	25,9
Ciechanowiec (3)	8,3	8,3	11,7	12,7	12,7	12,7	12,7
Ciechanowiec – miasto(4)	8,3	8,3	11,7	12,7	12,7	12,7	12,7
Ciechanowiec-obszar wiejski (5)	0	0	0	0	0	0	0
Czyżew Osada (2)	12,6	14,4	14,9	15,8	15,8	15,8	15,8
Klukowo (2)	0	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Kobylin-Borzymy (2)	0	0	0	0	0	0	0
Kulesze Kościelne (2)	0	0	0	0	0	0	0
Nowe Piekuty (2)	0	0	0	0	0	0	0
Sokoły (2)	19,4	19,4	19,4	18,4	18,4	18,4	18,4
Szepietowo (2)	9,5	11,5	11,5	11,5	11,8	11,8	11,8
Wysokie Mazowieckie	0	0	0	0	0	0	0

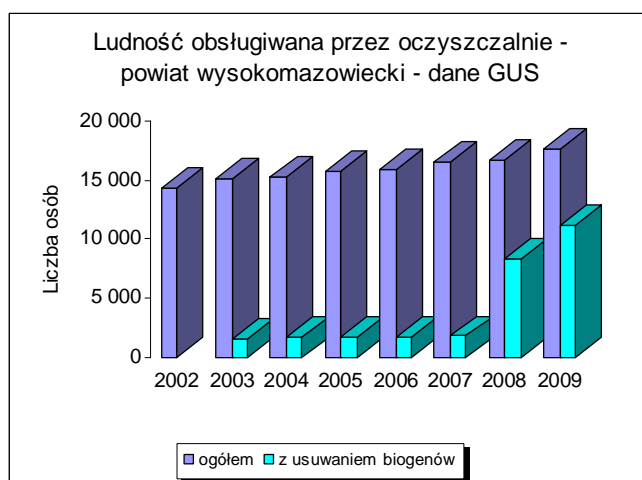
Z sieci kanalizacyjnej korzystało w 2009 roku 17 070 osób tj. nieznacznie więcej jak w roku 2008 (17 030 osób). Stanowiło to niecałe 29% mieszkańców powiatu wysokomazowieckiego. Byli to mieszkańcy miast i miejscowości gminnych: Wysokiego Mazowieckiego, Ciechanowca, Czyżewa, Klukowa oraz Szepietowa i Sokół. Pozostałe gminy nie są skanalizowane.

Na obszarze powiatu wysokomazowieckiego funkcjonowało wg danych GUS z 2009r. łącznie 8 oczyszczalni ścieków, w tym: sześć komunalnych (jedna oczyszczalnia w Ciechanowcu, jedna w Szepietowie, jedna w Sokółach, jedna w Czyżewie, dwie w Klukowie) oraz dwie przemysłowe (Spółdzielni Mleczarskiej MLEKOVITA w Wysokim Mazowieckim i Zakładów Mięsnych SOKOŁÓW S.A. w Czyżewie). Oczyszczalnia przemysłowa zakładu MLEKOVITA w Wysokim Mazowieckim pełni również funkcję oczyszczalni komunalnej dla tego miasta. Łączna przepustowość oczyszczalni komunalnych i przemysłowych w 2009 roku wyniosła 8 927 m³/dobę, z czego 64% stanowiła przepustowość największej oczyszczalni w Wysokim Mazowieckim (GUS,2009). Alternatywą dla zabudowy rozproszonej są oczyszczalnie przydomowe, mogące obsłużyć kilka do kilkunastu domostw. Kierunek ten preferowany jest we wszystkich programach pomocowych, wspierających finansowanie inwestycji komunalnych. Oczyszczalnie przydomowe funkcjonują w pow. wysokomazowieckim głównie na terenie gminy Klukowo i gminy Nowe Piekuty.

W trzeci stopień oczyszczania ścieków tj. w podwyższony stopień usuwania substancji biogennych (związków azotu i fosforu) wyposażone są 2 oczyszczalnie: oczyszczalnia SM MLEKOVITA w Wysokim Mazowieckim i oczyszczalnia komunalna w Szepietowie (GUS,2009). Przepustowość oczyszczalni wyposażonych w 3 stopień oczyszczania wyniosła w 2009 roku 5900 m³/d co stanowi ponad 66% łącznej przepustowości oczyszczalni.

Systematycznie rośnie liczba osób obsługiwanych przez oczyszczalnie. Pozytywnym zjawiskiem jest wyraźny, w

latach 2008-2009, wzrost ilości osób obsługiwanych przez oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Najgorsza sytuacja jest w gminach: Kobylin Borzymy, Kulesze Kościelne i Nowe Piekuty, gdzie brak jest sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków sanitarnych. Ścieki gromadzone są w szambach, które nie zawsze są szczelne. Ponadto część ścieków wywożona jest na łąki, pola i do rowów, skąd trafia do środowiska zanieczyszczając wody gruntowe. W Kuleszach

Kościelnych przy Urzędzie Gminy działa niewielka oczyszczalnia komunalna, o wydajności 2 m³/d. Działa tu również niewielka oczyszczalnia szkolna.

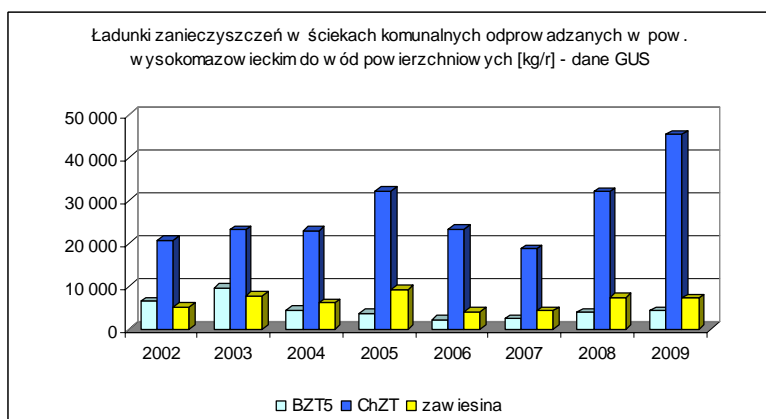
Ścieki oczyszczone z oczyszczalni odprowadzane są przeważnie do wód powierzchniowych, głównie do rzek: Brok i Nurzec.

Oczyszczalnie funkcjonujące na terenie powiatu wysokomazowieckiego w 2009 roku odprowadziły łącznie 819,5 dam³ ścieków komunalnych (w 2008 roku 638,2 dam³) z czego ok. 56% stanowiły ścieki z Wysokiego Mazowieckiego. Powyżej 100 dam³ odprowadzały oczyszczalnie z Ciechanowca (140 dam³) i Czyżewa (107,7 dam³). Pozostałe oczyszczalnie odprowadzały poniżej 100 dam³/rok (dane GUS, 2009).

Odprowadzane ścieki w % zostały oczyszczone, ilość ścieków oczyszczonych w kolejnych latach systematycznie wzrasta.

Jednostka terytorialna	ścieki przemysłowe oczyszczane razem - w dam ³ - dane GUS						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Powiat wysokomazowiecki	488	515	537	636	698	744	817
Wysokie Mazowieckie (1)	263	262	262	351	386	411	460
Ciechanowiec - miasto	97	112	113	122	126	134	140
Czyżew-Osada (2)	54	64	64	60	84	95	108
Klukowo (2)	0	0	4	5	5	5	5
Sokoły (2)	29	33	38	39	38	39	41
Szepietowo (2)	45	44	56	59	59	60	63
	ścieki oczyszczane biologicznie						
Powiat wysokomazowiecki	445	471	481	577	639	273	294
Wysokie Mazowieckie (1)	263	262	262	351	386	0	0
Ciechanowiec - miasto	97	112	113	122	126	134	140
Czyżew-Osada (2)	54	64	64	60	84	95	108
Klukowo (2)	0	0	4	5	5	5	5

Sokoły (2)	29	33	38	39	38	39	41
Szepietowo (2)	2	0	0	0	0	0	0
	ścieki oczyszczone z podwyższonym usuwaniem biogenów						
Powiat wysokomazowiecki	43	44	56	59	59	471	523
Wysokie Mazowieckie (1)	0	0	0	0	0	411	460
Szepietowo (2)	43	44	56	59	59	60	63

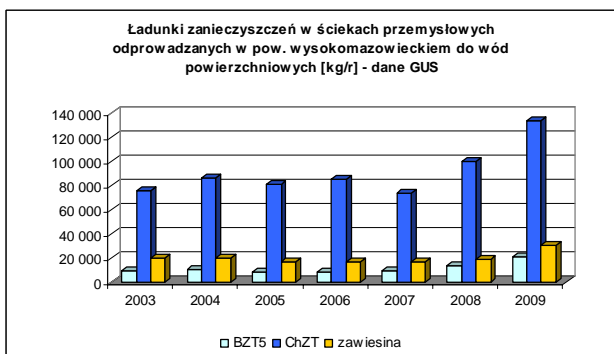
Mimo, że oczyszczalnie wychwytyją większą część zanieczyszczeń, ich ładunki odprowadzane ze ściekami komunalnymi do wód powierzchniowych są wysokie i od 2007 roku rosnące, pomimo, że zamieszczony wykres nie uwzględnia ładunków ze ścieków komunalnych odprowadzanych z największej w powiecie oczyszczalni w Wysokim

Mazowieckiem (są one uwzględnione przy zestawieniu dot. ścieków przemysłowych). Największy, bo ponad dwukrotny wzrost, w zakresie wszystkich trzech badanych wskaźników, stwierdzono w ściekach odpływających z oczyszczalni w Czyżewie. Do rzek trafia również znaczny ładunek związków biogenych, głównie związków azotu i fosforu. Od 2006 roku nie wykonuje się niestety badań tych związków w odprowadzanych ściekach. Wynika to z prawnego zwolnienia mniejszych oczyszczalni z badania tych związków w oczyszczanych ściekach. Taki zapis prawny spowodował zaprzestanie przez zarządzających oczyszczalniami strącania w oczyszczanych ściekach związków biogenych. Może się to odbić bardzo niekorzystnie na jakości wód do których ścieki oczyszczane są odprowadzane, szczególnie w przypadku jeżeli odbiornikiem ścieków są cieki o małym przepływie. Prowadzona w poprzednich latach polityka ochrony wód poprzez nakładanie na oczyszczalnie obowiązku redukcji biogenów zaowocowała wyraźnym spadkiem stężeń, głównie związków fosforu, we wszystkich badanych przez WIOŚ rzekach. Przez wiele lat fosforany były jednym z głównych wskaźników obniżających jakość wód do wartości pozaklasowych, ostatnio ich stężenia przeważnie nie przekraczają granic I i II klasy czystości. Niestety obowiązujące obecnie regulacje prawne, w tym również „samokontrola” podmiotów emitujących zanieczyszczenia do środowiska, mogą doprowadzić do powrotu problemu z utrzymaniem dobrej jakości wód.

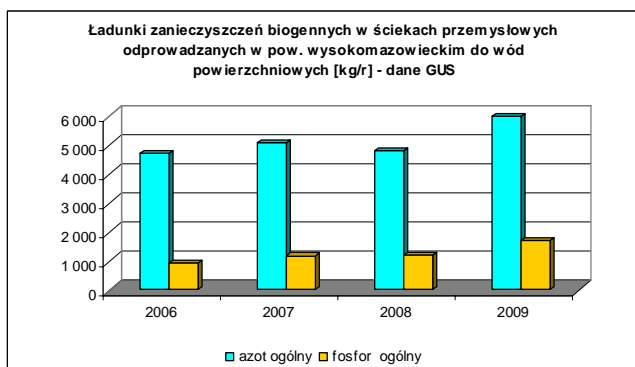
Ścieki przemysłowe

Powiat wysokomazowiecki wytwarza znaczne ilości ścieków pochodzenia przemysłowego zajmując drugie miejsce, za powiatem miasta Łomża, na liście powiatów województwa podlaskiego. W roku 2009 było to 1727 dam³ (w 2008 roku - 1 647 dam³) (GUS,2009). Ponad 81% stanowią ścieki z zakładu MLEKOVITA w Wysokiem Mazowieckiem, oczyszczane biologicznie, z podwyższonym usuwaniem biogenów. Pozostały procent stanowią ścieki z zakładów mięsnych SOKOŁÓW S.A w Czyżewie, oczyszczane biologicznie. Ostatecznym odbiornikiem większości ścieków przemysłowych jest niewielka rzeka Brok.

Jednostka terytorialna	ścieki przemysłowe oczyszczane razem - w dam ³ - dane GUS						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Powiat wysokomazowiecki	1 660	1 890	1 550	1 642	1 595	1 571	1 671
Wysokie Mazowieckie (1)	1 374	1 621	1 268	1 380	1 332	1 287	1371
Czyżew-Osada (2)	276	269	282	262	263	284	300
Szepietowo (2)	10	0	0	0	0	0	0
	ścieki oczyszczane biologicznie						
Powiat wysokomazowiecki	1 650	1 890	1 550	262	263	284	300
Wysokie Mazowieckie (1)	1 374	1 621	1 268	0	0	0	0
Czyżew-Osada (2)	276	269	282	262	263	284	300
	ścieki oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów						
Powiat wysokomazowiecki	0	0	0	1 380	1 332	1 287	1 371
Wysokie Mazowieckie (1)	0	0	0	1 380	1 332	1 287	1 371

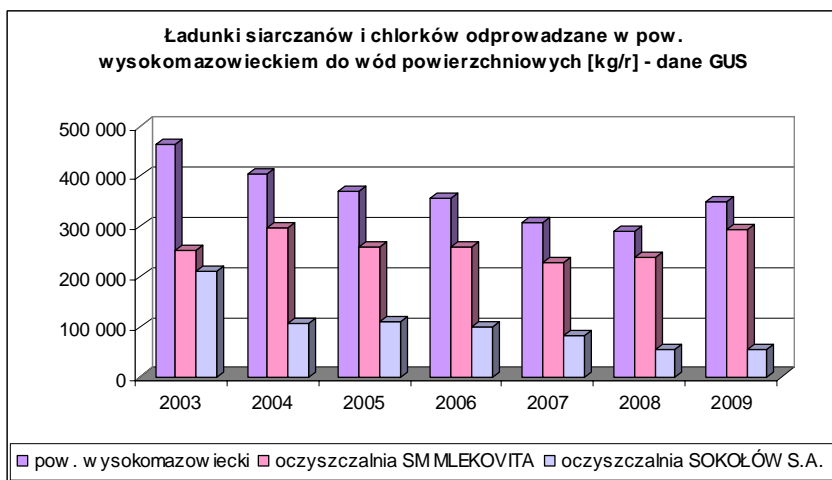

Ładunki odprowadzane, ze ściekami przemysłowymi są znacznie wyższe niż te pochodzące ze ścieków komunalnych - w zakresie BZT₅, ChZT i zwiesiny ponad trzykrotnie (dane GUS, 2009). Biorąc pod uwagę wielkość odbiornika- rzeki Brok - jest to dla niego bardzo duże obciążenie.

Znaczne są również ładunki azotu i fosforu, powodujące eutrofizację Broku. Wg danych GUS w 2009 roku ładunki te były wyższe niż w latach poprzednich i wynosiły 5 971 kg/rok azotu i 1 683 kg/rok fosforu.

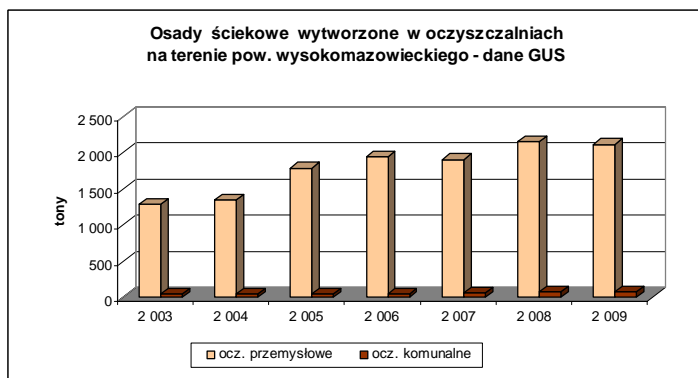
Do Broku ze ściekami przemysłowymi trafia również bardzo duży ładunek chlorków i siarczanów. W 2008 roku

było to ok. 291 tys. kg, a w 2009 ilość ta wzrosła do prawie 350 tysięcy kg na rok. 84% z nich to ładunki odprowadzane ze ściekami SM MLEKOVITA w Wysokiem Mazowieckiem. Pozostałe 16% odprowadza oczyszczalnia SOKOŁÓW S.A. w Czyżewie. Do roku 2008 można było stwierdzić

obniżanie się tych ładunków, ale w 2009 roku nastąpił ich ponowny wzrost.

Niekorzystnym „ubocznym” zjawiskiem związanym z procesem oczyszczania ścieków jest powstawanie na oczyszczalniach znacznej ilości osadów ściekowych. W powiecie wysokomazowieckim ilość osadów w kolejnych latach systematycznie rośnie, chociaż w 2009 roku wytworzono ich nieco mniej jak w roku poprzednim tj. 2 193 tony (w roku 2008- 2224 tony).

96% osadów (2 104 tony) powstało w oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych SM MLEKOVITA w Wysokiem Mazowieckiem. Zostały one w całości wykorzystane do rekultywacji terenów w tym na cele rolne (dane GUS,2009). 7 ton osadów z oczyszczalni przemysłowych w Ciechanowcu i Czyżewie zostało

przekształcone termicznie. 48 ton osadów z oczyszczalni komunalnych: w Szepietowie, Sokołach i Ciechanowcu było składowanych, a 26 ton z oczyszczalni w Czyżewie zostało w całości wykorzystane do rekultywacji terenów w tym na cele rolne (dane GUS,2009).

Problemem przyszłości jest nieuregulowana gospodarka odchodami zwierzęcymi na terenach rolniczych. Ilościowy rozwój wysokoprodukcyjnych gospodarstw hodowlanych, gdzie skala produkcji nie jest skorelowana z ilością użytków rolnych coraz częściej prowadzi do kumulowania się niezagospodarowanych odchodów oraz wykorzystywania ich niezgodnie z Kodeksem dobrej praktyki rolniczej, co stanowi znaczne zagrożenie dla środowiska.

1.2. Stan - Ocena jakości wód powierzchniowych

Ramowa Dyrektywa Wodna, która określa zasady gospodarowania wodą w Unii Europejskiej stanowi, że do 2015 roku powinien być osiągnięty dobry stan dla wszystkich części wód. W związku z wprowadzeniem w 2008 roku przepisów prawnych mających na celu dostosowanie prawodawstwa polskiego do wymogów Unii Europejskiej, zasady badań i oceny jakości wód powierzchniowych uległy istotnej zmianie. Poniżej wymieniono główne przepisy prawne wg których dokonuje się od 2008 roku oceny wód:

■ Ogólna klasyfikacja wód

Podstawę oceny stanowi *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. nr 162 poz. 1008)*

■ Ocena przydatności do bytowania ryb

Podstawę oceny stanowi *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. Nr 176, poz. 1455).*

■ Ocena wrażliwości wód na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych i podatności na eutrofizację

Podstawę oceny stanowi *Rozporządzenie Ministra Środowiska z 23 grudnia 2002 r. w sprawie kryteriów wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz.U. Nr 241 poz. 2093).*

Nowe regulacje prawne zmieniają podejście do oceny jakości wód. Punkty monitoringowe ustanawiane są na zamknięciach jednostek, wyznaczonych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, zwanych Jednolitymi Częściami Wód (JCW). Monitoring JCW prowadzi się w sposób umożliwiający ocenę ich stanu oraz ilościowe ujęcie czasowej i przestrzennej zmienności elementów jakości i parametrów wskaźnikowych dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych. Na ich podstawie sporządzona jest ocena stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód oraz ogólna ocena stanu wód. W celu kontroli utrzymania lub poprawy jakości wód WIOŚ prowadzi cykliczne badania monitoringowe rzek również w powiecie wysokomazowieckim.

W okolicach Wysokiego Mazowieckiego biorą swój początek niewielkie dopływy Narwi (Jabłonka, Ślina, Rokitnica) i Bugu (Brok Mały i Duży) tworząc lokalną sieć rzeczną o dość dużym współczynniku gęstości. W obrębie powiatu nie występują naturalne zbiorniki wód powierzchniowych większych rozmiarów. Dość częste są natomiast oczka śródpolne, i sztuczne zbiorniki przeznaczone na użytek mieszkańców. W okolicach wsi Tybory Kamianka znajduje się sztuczny zbiornik o charakterze rekreacyjnym. Największymi ciekami wodnym powiatu są rzeki Brok i Nurzec.

W 2010 roku na terenie powiatu wysokomazowieckiego badaniami w ramach monitoringu wód powierzchniowych objęto:

- ✓ Nurzec w punkcie pomiarowo-kontrolnym Tworkowice - badanie uzupełniające tylko w zakresie 2 parametrów chemicznych.
- ✓ Brok punkcie pomiarowo-kontrolnym w m. Ołdaki – badanie w zakresie wskaźników fizykochemicznych, substancji szczególnie szkodliwych oraz substancji priorytetowych m.in. metali ciężkich węglowodorów aromatycznych (WWA) i pestycydów.

- w monitoringu operacyjnym-celowym tzw. „rybnym” - wg wykazu RZGW Warszawa na rok 2010 do badania pod kątem przydatności do bytowania ryb nie zostały wyznaczone rzeki leżące w powiecie wysokomazowieckim.

Ze względu na fakt, że nową sieć punktów pomiarowych ustanawia się na zamknięciach jednolitych części wód, z badań monitoringowych wypadł punkt na Broku w Michałkach (poniżej Wysokiego Mazowieckiego) oraz punkt na Siennicy poniżej ujścia ścieków z zakładów mięsnych w Czyżewie. Punkty te mogą być włączone do badań w ramach monitoringu badawczego np. na wniosek organów samorządowych.

Omówienie wyników badań rzek:

NURZEC o całkowitej długości 100,2 km i powierzchni zlewni 2082,6 km² jest w pierwszej grupie największych rzek Makroregionu Północno-Wschodniego i jednocześnie jedną z większych zlewni dopływów Bugu. Rzeka i jej dopływy odprowadzają wody z obszaru Wysoczyzny Bielskiej, Drohickiej i Wysokomazowieckiej będących mezoregionami Niziny Północno-Podlaskiej. Na terenie powiatu wysokomazowieckiego leży dolny odcinek rzeki i jej ujście do Bugu. Jednym z większych dopływów w górnej części zlewni rzeki jest rzeka Nurczyk. Mniejsze dopływy to Kukawka, Pełchówka, Siennica i Płonka. Na terenie powiatu wysokomazowieckiego największym źródłem zanieczyszczenia rzeki jest oczyszczalnia komunalna w Ciechanowcu.

Ocena jakości wód Nurca – ppk Tworkowice – odcinek ujściowy do Bugu

W 2010 roku, w związku z zaplanowanym w Wojewódzkim Programie Monitoringu Środowiska cyklem badawczym, badania Nurca wykonano tylko w zakresie wybranych wskaźników chemicznych, które w latach 2008-2009 decydowały o obniżeniu klasyfikacji stanu chemicznego rzeki. Nie wykonywano natomiast badań wskaźników biologicznych i fizykochemicznych służących ocenie stanu ekologicznego oraz pozostałych chemicznych. Badania w pełnym zakresie planowane są na rok 2012.

- Ocena stanu chemicznego – stan chemiczny oceniono, podobnie jak w latach 2008-2009, poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczenia w zakresie wskaźników z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych /WWA/ tj. sumy stężeń Benzo(g,h,i)perylenu i Indeno(1,2,3-cd)pirenu. Stwierdzone już po raz 3 przekroczenia w zakresie tych wskaźników wskazują, że mimo braku ewidentnych źródeł zanieczyszczeń WWA są one obecne w środowisku wodnym rzeki Nurzec.

BROK jest prawobrzeżnym dopływem Bugu uchodzącym na 87,4 km jego biegu, na terenie woj. mazowieckiego. Długość rzeki wynosi 72,0 km, a powierzchnia zlewni 819,8km². Na terenie powiatu wysokomazowieckiego położona jest górna część zlewni z odcinkiem o długości 32 km. Ciek charakteryzuje się małym przepływem, jest uregulowany i posiada mało zasobną w wodę zlewnię. Większe dopływy, przeważnie uregulowane, to Brok Mały, Penchratka, Kanał Szumowo-Łątownica, Ciek spod Dąbrowy oraz Siennica (Dopływ spod Nowej Wsi). Na terenie powiatu wysokomazowieckiego głównym źródłem zanieczyszczenia rzeki są

oczyszczalnia Spółdzielni Mleczarskiej MLEKOVITA w Wysokiem Mazowieckiem (oczyszczająca również ścieki komunalne z miasta) i Oczyszczalnia komunalna w Czyżewie.

Ocena jakości wód Broku - punkt p-k w m. Otdaki - poniżej Czyżewa

- Ocena stanu ekologicznego wskazuje na umiarkowany stan ekologiczny. Z grupy wskaźników biologicznych zbadano fitobentos, którego wartość mieściła się w III klasie czystości (w skali 5 stopniowej). W zakresie wskaźników fizykochemicznych poniżej określonego rozporządzeniem stanu dobrego wód mieściło się aż 5 wskaźników tj. BZT₅ (wskaźnik zanieczyszczenia organicznego) oraz stężenia badanych związków biogennych azotu (azotanowy, Kjeldahla, ogólny) i fosfor ogólny.
- Ocena podatności na eutrofizację wykazała, że, podobnie jak w roku 2008 i 2009, średnioroczne wartości stężeń: fosforanów, fosforu ogólnego, azotu azotanowego i azotu Kjeldahla wyraźnie wykroczyły poza wielkości graniczne, co określa znaczny poziom eutrofizacji rzeki.
- Stan sanitarny rzeki był bardzo niekorzystny i znacznie gorszy niż w 2009 roku (1590 na 100 ml). Średnioroczna ilość bakterii grupy coli typu fekalnego w 100 ml wyniosła 4442.

19 lipca 2010 zgłoszono do WIOŚ zanieczyszczenie rzeki Brok na wysokości ujścia ścieków z oczyszczalni komunalnej w m. Czyżew – Osada, a 20 lipca doszło tam do śnięcia ryb. Przeprowadzone badania wód rzeki poniżej zrzutu ścieków z oczyszczalni nie wykazały, aby przyczyną zanieczyszczenia była oczyszczalnia, co potwierdziła analiza porównawcza otrzymanych wyników z rutynowo wykonywanymi, w ramach programu monitoringu wód, badaniami Broku w profilu pomiarowym poniżej Czyżewa. Śnięcie nastąpiło w wyniku spływu wód opadowych po intensywnych opadach deszczu, a rozkład nagromadzonej w spływającej wodzie substancji organicznej z użytkowanej rolniczo zlewni, spowodował odtlenienia wody.

Wnioski

1. Stan ekologiczny odcinka Broku poniżej Czyżewa, oceniono jako umiarkowany w 5 stopniowej skali tj. od stanu bardzo dobrego, poprzez dobry, umiarkowany, słaby do złego. Ocenę obniżyły zarówno wskaźniki biologiczne jak i fizykochemiczne. Bardzo niekorzystny był stan sanitarny rzeki.
2. Ocena stopnia eutrofizacji ze źródeł komunalnych Broku poniżej Czyżewa wykazała, że wielkości średniorocznych stężeń wybranych związków organicznych oraz biogennych związków azotu i fosforu wskazują na znaczną podatność rzeki na eutrofizację.
3. Badania stanu chemicznego, przeprowadzone w 2010 roku kolejny raz na Nurcu, wykazały podwyższone wartości wskaźników z grupy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), co obniżyło, podobnie jak w latach 2008-2009, ocenę stanu chemicznego wody. Nowe rozporządzenie oparte na wytycznych Unii Europejskiej i Ramowej Dyrektywy Wodnej ustaliło bardzo restrykcyjne wartości dopuszczalne dla substancji szczególnie szkodliwych.

1.3. Przeciwdziałania - Działalność kontrolna

Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22 lipca 2006r w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. nr 137, poz. 984, z późn. zmian.) określa częstotliwość poboru próbek ścieków do badań i zakres ich badań. W marcu 2009 roku weszło w życie nowe Rozporządzenie MŚ z dnia 28 stycznia 2009r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzeniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2009 Nr 27 poz. 169). Zarządzający oczyszczalniami mają obowiązek wykonywania badań próbek ścieków z częstotliwością i w zakresie określonym w pozwoleniach wodnoprawnych. Inspektorzy WIOŚ w czasie kontroli prowadzą analizę wyników badania ścieków przedstawioną przez zarządzającego oczyszczalnią i na tej podstawie określają, czy warunki pozwolenia w zakresie ilości i jakości ścieków zostały dotrzymane.

Wykaz źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie powiatu wysokomazowieckiego wg danych za 2010 rok

Lp	Miejscowość, nazwa zakładu	Typ oczyszczalni	Uwagi
m. Ciechanowiec (odbiornik bezpośredni – rz. Nurzec dopływ Bugu)			
1	Przedsiębiorstwo Robót Komunalnych FARE Sp. z o.o. w Ciechanowcu Oczyszczalnia miejska d. Urząd Miejski w Ciechanowcu ilość ścieków odprowadzonych z oczyszczalni wyniosła 242119m3 za okres 31.01.2009 – 22.01.2010. tj. 663 m3/d	mech.-biologiczna z tlenową stabilizacją osadów pościekowych, BIOBLOK 2 x WS – 400	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakładowi wydano nowe pozwolenie wodnoprawne ważne do 23.01.2018. W trakcie przeprowadzonej 08.02.2010 roku kontroli stwierdzono, że w kolejnym roku obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego to jest w okresie 23.01.2009-22.01.2010 została wykonana wymagana ilość badań prób ścieków. Na podstawie wyników zbadanych ścieków <u>stwierdzono przekroczenia</u> dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w zakresie azotu azotynowego, za co naliczona została kara administracyjna. Ilość odprowadzanych ścieków do środowiska za okres 23.01.2009 – 22.01.2010 nie przekraczała ilości ustalonej w pozwoleniu.
m. Kozarze (odbiornik bezpośredni – rz. Nurzec dopływ Bugu)			
2	Oczyszczalnia Domu Pomocy Społecznej	mech.-biologiczna, typ BIOCLERE, złożo biologiczne typu B95 i typu B55.	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 30.12.2012. W trakcie przeprowadzonej od 20.04.-27.04.2011r. kontroli stwierdzono, że w badanym okresie od 15.01.2006 do 14.01.2010r. obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego została wykonana wymagana ilość badań prób ścieków. Na podstawie prób zbadanych ścieków nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń. Nie stwierdzono również przekroczenia dopuszczalnej ilości ścieków odprowadzanej z oczyszczalni.
miejscowość Trojanówek (odbiornik bezpośredni – rów melioracyjny dopływ rz. Nurzec dopływ Bugu)			
3	Oczyszczalnia ścieków sanitarnych dla miejscowości Trojanówek użytkowana przez Gminę Klukowo W 2008 roku odprowadziła 2065,6 m3 ścieków oczyszczonych	mech.-biologiczna z osadem czynnym typu „Lęg”	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 28.10.2014. W trakcie przeprowadzonej od 20.04.-27.04.2011r. kontroli stwierdzono, że w badanym okresie 29.10.2007-28.10.2010r. obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego została wykonana wymagana ilość badań prób ścieków. Na podstawie prób zbadanych ścieków stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w zakresie ChZT-Cr i zawiesiny. Naliczona kara nie przekraczała 800 zł w związku z tym nie wszczęto postępowania w sprawie wymierzenia kary. Ilość odprowadzanych ścieków do środowiska nie przekracza ilości ustalonej w pozwoleniu. Przeprowadzone w czasie kontroli oględziny oczyszczalni wykazały, prawidłową eksploatację urządzeń.
miejscowość Trojanowo (odbiornik bezpośredni – rów melioracyjny dopływ rz. Nurzec dopływ Bugu)			
4	Oczyszczalnia ścieków sanitarnych dla miejscowości Trojanowo użytkowana przez Gminę Klukowo W 2008 roku - odprowadziła	mech.-biologiczna z osadem czynnym typu „Lęg”	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 28.10.2014. W trakcie przeprowadzonej 12.01. oraz 14.01. 2009 roku kontroli stwierdzono, że w badanym okresie 29.10.2007-28.10.2008 obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego

	2994,4 m ³ ścieków oczyszczonych		została wykonana wymagana ilość badań prób ścieków. Na podstawie 2 prób zbadanych ścieków nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń. Ilość odprowadzanych ścieków do środowiska również nie przekracza ilości ustalonych pozwoleniem. W 2010 roku podmiot nie był kontrolowany nie przesłał również do WIOŚ wyników badania ścieków oczyszczonych.
miejsowość Nowe Piekuty (odbiornik bezpośredni – rów melioracyjny d.rz. Tłoczewki d. Mianki d. Nurca d. Bugu)			
5	Oczyszczalnia ścieków Gminy Nowe Piekuty przy obiektach szkoły podstawowej, gimnazjum i domu nauczyciela- w 2009r. odprowadziła – 2 429 m ³ ścieków, tj. przeciętnie 6,65m ³ /dobę.	mech.-biologiczna typu POLI 1 A.E.100.	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 15.01.2016. W trakcie przeprowadzonej od 6.12 do 15.12.2010 roku kontroli, w badanym okresie od 16.01.2007r. do 15.01.2010r. tj. 3 lat obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego, stwierdzono w każdym roku naruszenie wymaganych warunków wprowadzania ścieków do środowiska w zakresie badanych wskaźników (BZT ₅ , ChZT-Cr i zawiesiny). Podmiotowi została wymierzona administracyjna kara pieniężna.
m. Łuniewo (odbiornik bezpośredni – Ciek z Klukowa doptyw rz. Ralki doptyw rz. Nurzec doptyw rz. Bug)			
6	Oczyszczalnia ścieków Gminy Klukowo przy Szkole Podstawowej w Łuniewie Małym	mech.-biologiczna ze złożem biologicznym	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład od czerwca 2009 roku posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 8.07.2019r. Kontrola przeprowadzona została w dniach 17.04.2009 oraz 21.04.2009 w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska w zakresie odprowadzania ścieków. W trakcie kontroli stwierdzono, że próby ścieków pobrane w roku 2007 i 2008 nie spełniały warunków wymaganych w rozporządzeniu MŚ o jakości ścieków wprowadzanych do wód w zakresie BZT ₅ , ChZT-Cr i zawiesiny ogólnej. Wydano zarządzenia pokontrolne. Po uzyskaniu pozwolenia w 2010 roku podmiot nie był kontrolowany, nie przesłał również do WIOŚ wyników badania ścieków oczyszczonych.
miejsowość Wyszonki Kościelne (odbiornik bezpośredni – rów melioracyjny P-6 doptyw rz. Płonki doptyw rz. Nurzec			
7	Oczyszczalnia ścieków Gminy Klukowo przy Szkole Podstawowej w Wyszonkach Kościelnych Ilość ścieków wg pozwolenia – Qdśr. -4,61 m ³ /d	mech.-biologiczna ze złożem	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład od czerwca 2009 posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 21.07.2019r. Kontrola przeprowadzona została w dniach 07.04.2009 oraz 17.04.2009 w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska w zakresie odprowadzania ścieków. W okresie od ostatniej kontroli gmina wykonała badania w 2007 i 2008. Na podstawie kontroli stwierdzono że dwie próby ścieków pobrane w roku 2007 nie spełniały warunków wymaganych w rozporządzeniu MŚ o jakości ścieków wprowadzanych do wód w zakresie BZT ₅ , ChZT-Cr i zawiesiny ogólnej. Wydano zarządzenia pokontrolne. Po uzyskaniu pozwolenia w 2010 roku podmiot nie był kontrolowany nie przesłał również do WIOŚ wyników badania ścieków oczyszczonych.
miejsowość Kuczyn (odbiornik bezpośredni – rów melioracyjny NB doptyw rz. Nurzec, doptyw rz. Bug)			
8	Oczyszczalnia ścieków Gminy Klukowo przy Szkole Podstawowej w Kuczynie Ilość ścieków wg pozwolenia – Qdśr. -4,61 m ³ /d	mech.-biologiczna ze złożem	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład od czerwca 2009 posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 07.07.2019r. Kontrola przeprowadzona została w dniach 17.04.2009 oraz 21.04.2009 w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska w zakresie odprowadzania ścieków. W okresie od ostatniej kontroli gmina wykonała badania w 2007 i 2008. Na podstawie kontroli przeprowadzonej w 2009 roku stwierdzono że dwie próby ścieków pobrane w roku 2008 nie spełniały warunków wymaganych w rozporządzeniu MŚ o jakości ścieków wprowadzanych do wód w zakresie BZT ₅ i ChZT-Cr. Wydano zarządzenia pokontrolne. Po uzyskaniu pozwolenia w 2010 roku podmiot nie był kontrolowany nie przesłał również do WIOŚ wyników badania ścieków oczyszczonych

miejscowość Klukowo (odbiornik bezpośredni – rów melioracyjny CA%- rz. Ralka doptyw rz. Nurzec doptyw rz. Bug)			
9	Oczyszczalnia ścieków Gminy Klukowo przy Szkole Podstawowej w Klukowie Ilość ścieków wg pozwolenia – Qdśr. – 12,69 m ³ /d	mech.-biologiczna z osadem czynnym typu MICLOCLAR DC-100	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład od czerwca 2009 posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 21.07.2019 Kontrola przeprowadzona została w dniach 02.04.2009 oraz 07.04.2009 w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska w zakresie odprowadzania ścieków. W okresie od ostatniej kontroli gmina wykonała badania w 2007 i 2008. Na podstawie kontroli przeprowadzonej w 2009 roku stwierdzono że trzy próby ścieków pobrane w roku 2008 nie spełniały warunków wymaganych w rozporządzeniu MŚ o jakości ścieków wprowadzanych do wód w zakresie BZT ₅ , ChZT-Cr i zawiesiny ogólnej. Po uzyskaniu pozwolenia w 2010 roku podmiot nie był kontrolowany nie przesłał również do WIOŚ wyników badania ścieków oczyszczonych.
m. Wysokie Mazowieckie (odbiornik bezpośredni – rz. Brok doptyw Bugu)			
10	Spółdzielnia Mleczarska "MLEKOVITA" W 2009 roku ilość ścieków – 1926105 m ³ tj. 5277 m ³ /dobę	mechaniczno-biologiczna, osad czynny, po modernizacji zaopatrzona w urządzenia do podwyższonego usuwania biogenów.	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie zintegrowane ważne do 13.07.2016. W trakcie przeprowadzonej od 27.07 do 05.08.2010 roku kontroli stwierdzono, że w badanym okresie 01.01.2009 do 31.12.2009 obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego nie było naruszenia wymaganych warunków wprowadzania ścieków do środowiska. W badanych ściekach za rok 2009 nie stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych ustalonych w pozwoleniu. Osady ściekowe przekazywane są do rolniczego wykorzystania. W czasie kontroli stwierdzono, że osady ściekowe wykorzystywane rolniczo w 2009 roku nie były badane w zakresie obecności bakterii chorobotwórczych oraz żywych jaj pasożytów jelitowych. Wydano zarządzenia pokontrolne zobowiązujące zakład do wykonywania ww. badań. W sierpniu 2010 roku zakład poinformował o realizacji zarządzenia i przedstawił wyniki badań. W przebadanych próbkach zanieczyszczeń parazytologicznych nie stwierdzono. W lipcu 2010 roku zakład poinformował o rozpoczęciu prac przygotowawczych do modernizacji oczyszczalni.
m. Czyżew (odbiornik bezpośredni – rz. Brok doptyw Bugu)			
11	Gmina Czyżew Oczyszczalnia gminna W 2008r. ilość ścieków – 94 364m ³	mechaniczno-biologiczna, złożone biologiczne i osad czynny	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 21.08.2015. W trakcie przeprowadzonej 29.06.2009, 02.07.2009 i 10.07.2009 roku kontroli w badanym okresie 18.06.2008-17.06.2009 obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego nie wykazano naruszeń wymaganych warunków wprowadzania ścieków do środowiska. W 2010 roku zakład nie był kontrolowany.
m. Czyżew (odbiornik bezpośredni – rz. Siennica doptyw rz. Brok doptyw Bugu)			
12	"SOKOŁÓW" S.A. Oddział Zakłady Mięsne „FARM FOOD” w Czyżewie W 2009 roku zakład odprowadził 299 554 m ³ tj. 821 m ³ /dobę	mechaniczno- biologiczna, osad czynny, PIX	Stan formalno-prawny uregulowany. W marcu 2009 roku zakład uzyskał pozwolenie zintegrowane ważne do 16.03.2019. Podczas kontroli zakładu w dniach 21-23.07.2010r. za okres 16.03.2009 – 15.03.2010, stwierdzono spełnianie wymagań zawartych w pozwoleniu zintegrowanym w zakresie ilości i jakości ścieków wprowadzanych do środowiska z zakładowej oczyszczalni oraz w zakresie gospodarowania osadami ściekowymi.
m. Szepietowo (odbiornik bezpośredni - rów melioracyjny doptyw rz. Brok)			
13	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczania w Szepietowie W 2009 roku ilość ścieków wynosiła 49 990 m ³ , tj. 137 m ³ /d.	mechaniczno-biologiczna na bazie osadu czynnego W ciągu technologicznym: sita Combi, dwa reaktory biologiczne SBR typu BIOVAC, zbiornik stabilizacji osadu, instalacja PIX, stacja odwadniania osadu	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 23.08.2013. W trakcie przeprowadzonej 05.10.2009 i 13.10.2009 roku kontroli stwierdzono, w badanym okresie 22.08.2008-21.08.2009 obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego, brak naruszenia wymaganych warunków wprowadzania ścieków do środowiska. W 2010 roku zakład nie był kontrolowany.

14	Agencja Rezerw Materiałowych w Warszawie, Biuro Inwestycji i Eksploatacji Składnica w Szepietowie	mechaniczno-biologiczna typu BIOCLAR EG-35	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 15.04.2012. W trakcie przeprowadzonej 07.09.2010 i 10.09.2010 roku kontroli stwierdzono: w okresie 22.03.2008-21.03.2009 obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego naruszenie wymaganych warunków wprowadzania ścieków do środowiska w zakresie stężenia BZT5 i zawiesiny; W okresie 22.03.2009-21.03.2010 natomiast wykonanie badania tylko 1 próbki ścieków zamiast wymaganych prawem 4 próbek. Podmiotowi została naliczona kara administracyjna, ale ze względu na jej wysokość nie przekraczającą 800 zł odstąpiono od wymierzenia kary. Ilość odprowadzanych ścieków do środowiska nie przekroczyła ilości ustalonych w pozwoleniu
m. Sokoty (odbiornik bezpośredni - rz. Awissa dopływ Narwi)			
15	Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Sokotach Oczyszczalnia Gminna	dwustopniowa mechaniczno-biologiczna typu EKOBLOK z bioreaktorem typu EKOLAND, oczyszczanie wspomagane PIX-em, mechaniczne odwadnianie osadu	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 31.12.2013. W 2010 roku obiekt nie był kontrolowany.
m. Kulesze Kościelne (odbiornik bezpośredni - rz. Rokietnica)			
16	Zespół Szkół w Kuleszach Kościelnych	mechaniczno-biologiczna z osadem czynnym „Bioclar EG-50” o wydajności Q=6,1-9,0 m ³ /d	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 23.06.2019. W latach 2009-2010 obiekt nie był kontrolowany. Nie przesłał również do WIOŚ wyników badania ścieków.
m. Kurowo – rów melioracyjny do rz. Kurówki			
17	Gmina Kobylin Borzymy – Osiedle mieszkaniowe Oczyszczalnia w Kurowie W okresie 29.08.2008-28.08.2009 ilość odprowadzonych ścieków -793 m ³ tj. 2,17 m ³ /d	mechaniczno-biologiczna z osadem czynnym typu „Microclar” typu DCE-50 o wydajności Q=6-9 m ³ /d	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 30.08.2013r. W trakcie przeprowadzonej 08.04-21.04.2010 roku kontroli stwierdzono w badanym okresie 29.08.2006 do 21.08.2009 tj. 3 lat obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego brak naruszenia wymaganych warunków wprowadzania ścieków do środowiska.
m. Stypułki- Święchy – kanał sanitarny do rz. Śliny			
18	Zespół Szkół w Kobylinie Borzymach Oczyszczalnia przy Szkole Podstawowej Ilość odprowadzanych ścieków wg pozwolenia- Qdśr. = 2,6m ³ /d	mechaniczno-biologiczna z osadem czynnym typu „Microclar” typu DCE-50 o wydajności Q=6-9 m ³ /d	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 15.03.2013r. W przesłanych do WIOŚ wynikach badań jakości ścieków za 2010 rok stwierdzono przekroczenia w zakresie chemicznego zapotrzebowania tlenu.
m. Kobylin Borzymy - rów melioracyjny			
19	Gmina Kobylin Borzymy – oczyszczalnia Zespołu Szkół w kobylinie Burzymach Ilość odprowadzanych ścieków wg pozwolenia Qdśr. 13,08 m ³ /d	mechaniczno-biologiczna z osadem czynnym	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 31.12.2017r. W przesłanych do WIOŚ wynikach badań jakości ścieków za 2010 rok nie stwierdzono przekroczenia w zakresie badanych wskaźników.
Ścieki odprowadzane do ziemi:			
m. Kulesze Kościelne drenaż rozsączający do ziemi			
1	Urząd Gminy Kulesze Kościelne	mechaniczno-biologiczna Qmax=2,2 m ³ /d	Stan formalno-prawny uregulowany. Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 06.08.2018. Kontrola przeprowadzona została w oczyszczalni przy budynku gminy (drenaż rozsączający do ziemi) w dniach 12.11.2009 oraz 13.11.2009. W trakcie kontroli stwierdzono, że w badanym okresie 06.08.2008 - 05.08.2009 obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego nie została wykonana wymagana ilość badań prób ścieków. Na podstawie wyników z 3 prób zbadanych ścieków w 2 stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń: BZT ₅ , ChZT-Cr i zawiesiny ogólnej. Naliczono wysokość kary, która nie przekraczała 800 zł, w związku z czym odstąpiono od wymierzenia kary. Ilość odprowadzanych ścieków do środowiska nie przekroczyła ilości ustalonych w pozwoleniu. W 2010 roku oczyszczalnia nie była kontrolowana, nie przesłała również do WIOŚ wyników badania ścieków za rok 2010.

m. Kurowo – drenaż rozsączający do ziemi			
2	Narwiański Park Narodowy – Przewidywana ilość ścieków Qdśr. 1,672 m ³ /d	mechaniczno-biologiczna z osadem czynnym typu „Microclar” typu DCE-12 o wydajności Q=6-9 m ³ /d	Stan formalno prawny uregulowany . Zakład posiada pozwolenie wodnoprawne ważne do 21.08.2013r. W trakcie przeprowadzonej 21.12-29.12.2010 roku kontroli stwierdzono że w badanym okresie od 25.08.2005r.- 19.08.2010r. podmiot nie wykonał wymaganych prawem badań ścieków za co naliczone zostały kary administracyjne. Ze względu na wysokość kary <800 zł nie wyszczęto postępowania w sprawie jej wymierzenia.

- Dobrą pracą charakteryzowały się największe obiekty odprowadzające ścieki do Broku i Nurca tj. oczyszczalnia spółdzielni mleczarskiej MLEKOVITA w Wysokiem Mazowieckiem oraz oczyszczalnie komunalne w Ciechanowcu, Czyżewie i Szepietowie. Na stan czystości rzek ma jednak wpływ ciągle niski stopień skanalizowania miejscowości położonych w ich zlewniach oraz notowane przekroczenia dopuszczalnych ładunków w ściekach oczyszczonych odprowadzanych z niewielkich oczyszczalni.

Mimo dobrze funkcjonującej w Wysokiem Mazowieckiem i Czyżewie oczyszczalni ścieków, ciągle notowane są bardzo wysokie stężenia zanieczyszczeń w Broku. Oczyszczalnia Oddziału Zakładów Mięśnych „FARM FOOD” w Czyżewie dostarcza poprzez Siennicę do Broku znaczne ładunki chlorków, sodu i potasu. Zły stan czystości, oraz zanik życia biologicznego na ujściowym odcinku Siennicy wynika z doływu bardzo dużej (w stosunku do niewielkiego przepływu w rzece) ilości ścieków z oczyszczalni zakładów mięśnych SOKOŁÓW S.A Oddziału „FARM FOOD” w Czyżewie. Ścieki te nie przekraczają jednak wartości wyznaczonych w pozwoleniu wodnoprawnym.

- W pierwszej kolejności należy rozwiązać problem gospodarki ściekowej poprzez wybudowanie gminnych oczyszczalni ścieków w gminach, w których jest ich brak. Są to gminy: Kulesze Kościelne, Klukowo i Kobylin Borzymy. Istnieją tu niewielkie oczyszczalnie szkolne, a w Gminie Klukowo i Nowe Piekuty liczne oczyszczalnie przyzagrodowe, jednak nie przyjmują one ścieków z zewnątrz, wobec czego problem rozwiązania gospodarki ściekowej jest tam nadal bardzo aktualny.
- Należy zwiększyć nadzór nad niewielkimi oczyszczalniami funkcjonującymi w gminie Klukowo w celu poprawy ich eksploatacji. Na skutek działań interwencyjnych WIOŚ Gmina Klukowo w marcu 2010 roku zleciła opracowanie operatu wodnoprawnego na potrzeby uzyskania pozwolenia wodnoprawnego dla kanalizacji sanitarnej położonej przy ul. Nowej w Klukowie, odbierającej ścieki z siedmiu oczyszczalni przydomowych. 2 kontrole interwencyjne WIOŚ potwierdziły skargi na odprowadzanie do środowiska źle oczyszczonych ścieków bytowych z oczyszczalni w Klukowie. W sierpniu 2010 roku przeprowadzone badania ścieków nie ujawniły symptomów świadczących o zanieczyszczeniu wody w zbiorniku . Może to świadczyć o zaprzestaniu odprowadzania ścieków do zbiornika lub o wysokim stopniu ich oczyszczenia. W październiku 2010 roku Gmina wykonała dodatkowe zabezpieczenie zbiornika gromadzącego ścieki dodatkowym ekranem foliowym w celu uniemożliwienia przesiąkania ścieków na przyległy teren.

Podstawowym działaniem w zakresie ochrony wód w powiecie wysokomazowieckim jest kontrola nad prawidłowym działaniem oczyszczalni ścieków i rozbudowa sieci kanalizacyjnej. W związku z niewielkim stopniem skanalizowania powiatu istotną sprawą jest budowa szczelnych, wybieralnych zbiorników z

zapewnieniem kontrolowanego wywozu ścieków dla mieszkańców i obiektów nie objętych zbiorowym systemem oczyszczania ścieków. Pożądanym działaniem gmin byłoby opracowanie pełnej ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w poszczególnych gminach oraz wdrożenie harmonogramu wywozu nieczystości płynnych łącznie z opracowaniem i wdrożeniem systemu kar za niedotrzymanie harmonogramu wywozu.

Na terenie powiatu znajduje się znaczna ilość gospodarstw rolnych o skoncentrowanej produkcji zwierzęcej, które produkują w dużej ilości gnojowicę. Nawóz ten niewłaściwie przechowywany i wykorzystywany stanowi potencjalne zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych.

Celem nadrzędnym wszystkich działań, wynikającym z transpozycji prawa wspólnoty europejskiej do prawodawstwa polskiego, jest osiągnięcie do 2015 roku dobrego stanu wód w Polsce.

1.4 Wody podziemne

Wody podziemne są głównym źródłem zaopatrzenia powiatu wysokomazowieckiego w wodę do celów komunalnych i przemysłowych. Zużycie wody w powiecie wynosi ok. 4606 dam³ na rok z czego 2 906,9 dam³ (ok. 63%) przypada na eksploatację sieci wodociągowej, a 1 658 dam³ (36%) zużywa przemysł (dane GUS z roku 2009, danych późniejszych brak).

Zużycie wody na 1 mieszkańca powiatu jest wyraźnie wyższe niż dla woj. podlaskiego i w ostatnich latach waha się nieznacznie. Na wsi zużycie wody na mieszkańca jest prawie dwukrotnie wyższe niż w miastach, co świadczy o wysokim stopniu zwodociągowania wsi w powiecie. Najwyższe zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca jest w gminach: Nowe Piekuty (73,3 m³) i Kulesze Kościelne (68 m³) – dane GUS, 2009.

Jednostka terytorialna	Ogółem woda z wodociągów na 1 mieszkańca [m ³] - dane GUS					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Powiat wysokomazowiecki	35,2	41,1	43,1	44,8	49,3	46
w miastach	24,7	24,6	26,0	25,2	24,6	23,5
na wsi	38,4	46,3	48,4	50,9	57,1	53,1
PODLASKIE - ogółem	28,3	29,4	30,6	30,2	30,9	31

Monitoring wód podziemnych

■ W ramach krajowej sieci monitoringu wód podziemnych, prowadzonej przez Państwowy Instytut Geologiczny (PIG) na zlecenie Inspekcji Ochrony Środowiska, w 2008 roku badaniami na terenie kraju objęto tylko zagrożone jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Punktów takich w powiecie wysokomazowieckim nie wyznaczono. W 2010 roku przeprowadzono badania stanu chemicznego w ramach monitoringu diagnostycznego w pozostałych JCWPd. Ocenę stanu chemicznego wody oparto na *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz.U. Nr 143 poz. 896)*. Na terenie powiatu wysokomazowieckiego do badań wyznaczono dwa punkty.

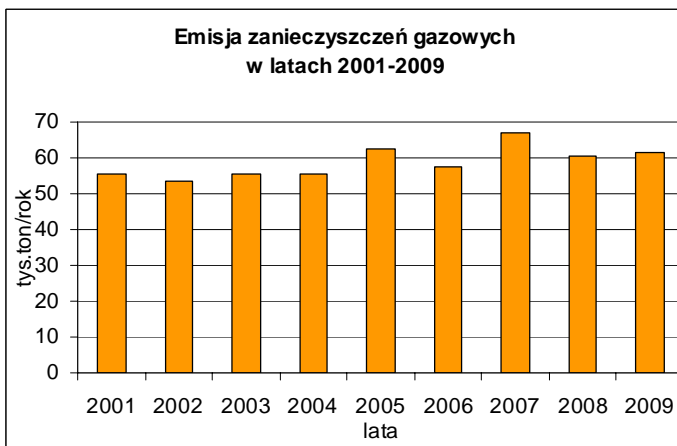
Nr punktu	Lokalizacja	JCW	Głębokość	Rodzaj terenu	Klasa czystości	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki w klasie IV	Wskaźniki w klasie V
1681	Wysokie Mazowieckie	54	56	Obszary zabudowane	III	HCO ₃ ; Fe	-	-
1882	Kobylin Kuleszki gm. Kobylin Borzymy	55	38	Nie użytki naturalne	III	HCO ₃ ; Fe	-	-

Wodę w obu punktach pomiarowych zakwalifikowano do wód dobrej jakości (klasa od I do III). Większość wskaźników mieściła się w I i II klasie czystości. Do klasy III kwalifikowały się tylko stężenia wodorowęglanów i żelaza, zaliczanych do naturalnych wskaźników twardości wody.

2. Powietrze

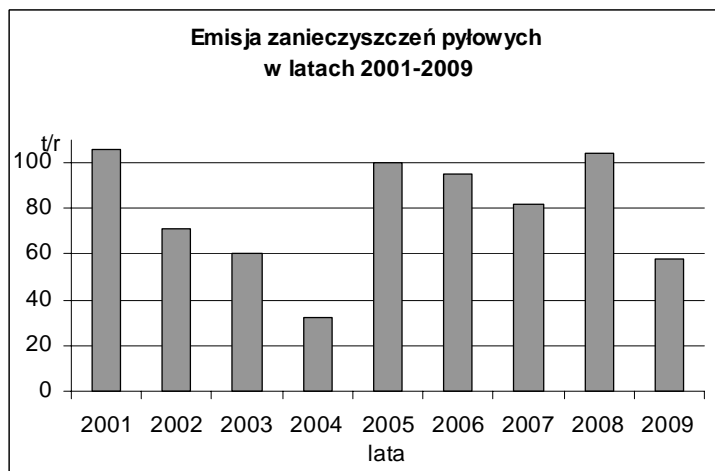
2.1 Presje - Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Powiat wysokomazowiecki charakteryzuje się stosunkowo niewielkim poziomem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Ewidencja GUS obejmuje 21 kotłowni i 12,1 km sieci ciepłej przesyłowej i 13,1 km połączeń prowadzących do budynków i innych obiektów (GUS,2009).

Według danych GUS największa ilość zanieczyszczeń gazowych przypada na dział wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę. Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych w powiecie wysokomazowieckim wg GUS wyniosła w 2009 roku 61 418 ton (w 2007r. 67 187 ton), co stanowi 4,2 % emisji gazowej w woj. podlaskim. Największy udział w emisji zanieczyszczeń gazowych miał dwutlenek węgla.

Emisja zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2009 roku [Mg/rok] – dane GUS					
Jednostka terytorialna	ogółem (bez dwutlenku węgla)	dwutlenek siarki	tlenki azotu	tlenek węgla	dwutlenek węgla
Powiat wysokomazowiecki	325	128	88	109	61 093
PODLASKIE	9 056	3 394	3141	2 213	1 588 531
Emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2009r. [Mg/rok] – dane GUS					
	ogółem	w tym ze spalania paliw		węglowo-grafitowe, sadza	
Powiat wysokomazowiecki	58,0	58		0	
PODLASKIE	1 146	893,0		19	

Znacznie niższa była emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych i wyniosła w 2009r. 58 ton (w 2007 roku 82 tony, w 2008 – 104 tony), w tym 100% pochodziło ze spalania paliw (GUS,2009). Emisja pyłowa z większości kotłowni komunalnych i zakładowych jest skutecznie redukowana w urządzeniach odpylających. W 2009 roku 414 ton

zanieczyszczeń pyłowych było zatrzymanych lub zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji (GUS,2009).

Wielkość emisji zanieczyszczeń z zakładów w powiecie wysokomazowieckim (dane: baza opłat Urzędu Marszałkowskiego).

Nazwa zakładu	Emisja zanieczyszczeń w 2010r. [Mg/rok]					
	SO ₂	NO ₂	CO	CO ₂	pył	benzo(a)piren
Przed.Robót Drogowo-Mostowych „TRAKT” w Wys. Mazowieckiem	0,495	1,273488	6,82789	0	1,6	0
SOKOŁÓW S.A. Zakłady Mięsne FARM FOOD w Czyżewie	0,065	4,3937397	25,296098	4564,31084	0,4	0
Zakłady Mięsne NETTER w Czyżewie (kotłownia i wędzarnia)	0,124	0,54265	0,065118	179,0745	0,1954	0
Stół Polski Sp. z o.o. w Warszawie (oddział Ciechanowiec)	0,373	0,89328	0,15856	294,525	0,3213	0
Zespół Szkół Rolniczych w Sokołach	1,954	0,19167	8,62515	383,34	1,91	0,00268338
Piekarnia K. Śliwowski w Wysokiem Mazowieckiem	0,272	0,063	2,835	126,0	0,4	0,000882
Zakład Wodociągów Kanalizacji i Energetyki Ciepłej w Wys. Mazowieckiem	0,310	5,3489198	0,392066	2831,83444	0,0341	0
Spółdzielnia Mleczarska MLEKOVITA w Wys. Mazowieckiem	114,458	75,264663	139,5179352	53377,306	48,8	0,007418028
Suma	118,049	87,971411	183,7177185	61756,3908	53,661	0,010983408

Na terenie powiatu wysokomazowieckiego, podobnie jak na większości obszaru województwa podlaskiego, dominują niewielkie źródła emisji zanieczyszczeń powietrza. Są to głównie kotłownie grzewcze i przemysłowe emitujące do powietrza zanieczyszczenia powstające w wyniku spalania węgla, gazu ziemnego i paliw płynnych. Występują tu również źródła technologiczne.

Największe źródła emisji (kotłownie i źródła technologiczne) na terenie miasta Wysokie Mazowieckie znajdują się w:

- Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA” w Wysokiem Mazowieckiem – kotłownia węglowa, kotłownia gazowa i nagrzewnica gazowa instalacji proshkowni mleka,

- Zakładzie Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej w Wysokiem Mazowieckiem – 2 kotłownie zasilane gazem ziemnym;
- kotłowni Szpitala Ogólnego w Wysokiem Mazowieckiem.

Poza miastem Wysokie Mazowieckie, większe źródła emisji zanieczyszczeń, powstające w procesach energetycznego spalania paliw, znajdują się w Czyżewie – „SOKOŁÓW” S. A. Oddział Zakłady Mięsne „Farm Food” w Czyżewie (kotłownia olejowa) i Zakładach Mięsnych „NETTER” w Czyżewie (kotłownia węglowa).

Pozostałe obiekty emitujące zanieczyszczenia z procesów spalania paliw, występujące na terenie powiatu, są niewielkimi kotłowniami o sumarycznej mocy 200 - 1500 kW, pracującymi na potrzeby grzewcze osiedli mieszkaniowych, szkół, urzędów i innych instytucji, opalanymi węglem kamiennym, olejem opałowym i gazem ziemnym.

Na terenie powiatu zlokalizowane są również obiekty emitujące zanieczyszczenia z procesów technologicznych. Źródłami tego typu, o największym znaczeniu, są:

- linia do produkcji granulatu drzewnego w EMG Sp. z o.o. w Szepietowie (emitująca do powietrza pył drzewny i produkty zgazowywania i spalania drewna),
- instalacja do produkcji mas asfaltowych w Wytwórni Mas Bitumicznych w Szepietowie należąca do Przedsiębiorstwa Robót Drogowo-Mostowych „TRAKT” Sp. z o.o. w Wysokiem Mazowieckiem emitująca do powietrza zanieczyszczenia pyłowe (pył zawierający krzemionkę) i gazowe (CO, NO_x, węglowodory) powstające w procesie produkcji mas asfaltowych do budowy dróg.

Źródła technologiczne występują również, obok źródeł energetycznych, w zakładach branży przetwórstwa mięsnego (zespoły komór wędzarniczych, zasilane dymem wytwarzanych z wiórków z drewna liściastego):

- Sokołów S.A. w Czyżewie,
- Zakłady Mięsne „NETTER” w Czyżewie
- „STÓŁ POLSKI” Sp. z o.o w Ciechanowcu

Na terenie powiatu znajdują się również niewielkie zakłady emitujące zanieczyszczenia wyłącznie z procesów technologicznych (lakiernie i warsztaty samochodowe, stolarnie, „DIKPAK” S.C. w Szepietowie). Są to obiekty o niewielkim zasięgu oddziaływania.

2.2. Monitoring emisji

W 2010r. na terenie powiatu wysokomazowieckiego nie prowadzono badań emisji zanieczyszczeń powietrza.

Zgodnie z kryteriami wyznaczonymi ze względu na ochronę zdrowia ludzi przeprowadzono za rok 2010 ocenę jakości powietrza w Wysokiem Mazowieckiem, należącym do strefy podlaskiej*.

* w załącznikach do projektu ustawy o zmianie ustawy – prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (przygotowywanych w związku z planowaną transpozycją do prawa polskiego, Dyrektywy 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008r. w sprawie jakości powietrza i czystszej

powietrza dla Europy) przyjmuje się, że od stycznia 2011r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnianych w ocenach jakości powietrza będzie obowiązywał nowy podział kraju na strefy. Ocena za rok 2010 wykonana została więc w nowym układzie stref, w którym strefę stanowią:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- miasto (nie będące aglomeracją) o liczbie mieszkańców powyżej 100tys.,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100tys. mieszkańców do którego należy miasto Wysokie Mazowieckie.

Wykaz istniejących powiatów oraz strefy utworzone na potrzeby oceny jakości powietrza na terenie województwa podlaskiego.

Nazwa strefy	Kod strefy	Nazwy powiatów, z których składa się strefa
strefa podlaska	PL2002	1. powiat białostocki 2. powiat grajewski 3. powiat łomżyński 4. powiat kolneński 5. powiat zambrowski 6. <u>powiat wysokomazowiecki</u> 7. powiat augustowski 8. powiat suwalski 9. powiat sejneński 10. powiat moniecki 11. powiat sokółski 12. powiat hajnowski 13. powiat bielski 14. powiat siemiatycki 15. powiat miasta Łomża 16. powiat miasta Suwałki
aglomeracja podlaska	PL2001	1. powiat miasta Białystok

Ocenę jakości powietrza i klasyfikację stref za 2010r. wykonano na podstawie wyników pomiarów otrzymanych z 6 stacjonarnych stacji pomiarowych: w aglomeracji białostockiej (2 stacje tła miejskiego i 1 stacja podmiejska), w Łomży (1 stacja tła miejskiego), w Suwałkach (1 stacja tła miejskiego) oraz 1 stacja tła wiejskiego do oceny narażenia ekosystemów (reprezentatywna dla województwa). Badania zanieczyszczenia powietrza uzupełniono o obiektywne metody szacowania emisji. W klasyfikacji strefy za 2010r. uwzględniono również wyniki wykonanych w latach wcześniejszych pomiarów wskaźnikowych (metoda pasywna).

W roku 2010 dla strefy podlaskiej (w której położone jest miasto Wysokie Mazowieckie) – kryterium ochrona zdrowia - przyjęto dla:

- zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, benzenu, tlenku węgla i ołowiu) najwyższą klasę wynikową A, gdzie wielkości mierzonych zanieczyszczeń powietrza nie przekraczają dopuszczalnych wartości,
- zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM 10 – najniższą klasę wynikową C, gdzie wielkości mierzonego zanieczyszczenia powietrza przekraczają dopuszczalne wartości: obszarem przekroczeń jest miasto Łomża .

Klasyfikacja stref z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych określonych dla zanieczyszczeń powietrza – ochrona zdrowia.						
Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych substancji w strefie					
	SO ₂	NO ₂	PM 10	Pb	Benzen	CO
Strefa podlaska	A	A	C*	A	A	A

* obszar przekroczeń: miasto Łomża

Pełne informacje dot. klasyfikacji stref zawiera „Ocena poziomów substancji i klasyfikacja stref woj. podlaskiego w 2010r.” dostępna na : www.wios.bialystok.pl.

2.3. Przeciwdziałania - Działalność kontrolna

Kontrolowane przez Delegaturę WIOŚ obiekty charakteryzują się różnym stopniem oddziaływania na środowisko. W przypadku kotłowni przeważają głównie obiekty o niewielkiej mocy.

Delegatura w Łomży Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku w 2010 roku kontrolowała w zakresie przestrzegania norm ochrony powietrza następujące zakłady:

- Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA” w Wysokiem Mazowieckiem,
- „SOKOŁÓW” S.A. Oddział Zakłady Mięsne „FARM FOOD” w Czyżewie
- Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych „TRAKT” w Wysokiem Mazowieckiem
- Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o. w Szepietowie

Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA” w Wysokiem Mazowieckiem

Na terenie Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA” w Wysokiem Mazowieckiem zlokalizowana jest kotłownia zasilana węglem kamiennym, kotłownia gazowa, instalacji proshkowni mleka z nagrzewnicą gazową.

Kotłownia węglowa wyposażona jest w cztery zmodernizowane kotły parowe typu OR-10 (z rusztem mechanicznym), o łącznej wydajności eksploatacyjnej 46,0 Mg pary/godz. Kotłownia pracuje w ruchu ciągłym (zazwyczaj trzy kotły równocześnie). W kotłach spalany jest miął węglowy. Kotły wyposażone są w II-stopniowe układy odpylania spalin, w skład którego wchodzi odpylacze przelotowe typu MOS-8 i cyklony bateryjne typu CE/S-4x800. Urządzenia zapewniają dotrzymanie standardów emisyjnych pyłu na poziomie do 400 mg/m³ w odprowadzanych gazach (przeliczonych na warunki normalne i zawartość tlenu 6%).

W SM „Mlekovita” eksploatowana jest również kotłownia gazowa, wyposażona obecnie w dwa kotły parowe VITOMAX 200 o mocy 10,48 MW, zasilane gazem ziemnym GZ-50. Kotły gazowe pracują przemiennie z kotłami węglowymi. Gazem ziemnym zasilana jest również nagrzewnica gazowa współpracująca z liniami proshkowni mleka. Wyposażona jest ona w palnik o mocy 1,3 MW.

W 2010 roku w kotłowni węglowej zużyto łącznie 18 565 Mg miálu węglowego, a kotłach gazowych i nagrzewnicy gazowej 7 170 136 m³ gazu GZ-50.

Linia proshkowni mleka, emitująca niewielkie ilości pyłu (proszek mleczny lub serwatkowy) zaliczana jest do źródeł technologicznych. Wyposażona jest w wysokowydajny system odpylania, w skład którego wchodzi filtry workowe, pulsacyjne o skuteczności odpylania powyżej 99 %.

W 2010 roku Delegatura WIOŚ w Łomży nie prowadziła pomiarów w SM „Mlekovita” w Wysokiem Mazowieckiem. Spółdzielnia, zgodnie z posiadanym pozwoleniem zintegrowanym, jest zobowiązana do 2-krotnych w ciągu roku pomiarów emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza dla źródeł energetycznych i 1-krotnego pomiaru w ciągu roku dla proszkowni mleka. Pomiary przeprowadzone na zlecenie zakładu przez ZBIAŚ PROEKO Łomża w 2010 roku, zgodne z obowiązującymi metodykami referencyjnymi, nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości.

„SOKOŁÓW” S.A. Oddział Zakłady Mięsne „FARM FOOD” w Czyżewie

Na terenie „SOKOŁÓW” S.A. Oddział Zakłady Mięsne „FARM FOOD” w Czyżewie zlokalizowanych jest szereg źródeł energetycznych i technologicznych. Są to:

- kotłownia grzewczo-technologiczna - wyposażona w 3 kotły parowe typu HD0101-12 CONDOR-KESSEL niemieckiej firmy STANDARD-KESSEL o wydajności pary 6 tp/godz., zasilane gazem ziemnym lub olejem opałowym
- komory piekarnicze - eksploatowane są 4 komory piekarnicze 3-wózkowe typu REX-POL o mocy 0,1 kW każda. Trzy komory wyposażone są w 2 palniki, a jedna w 1 palnik zasilany gazem ziemnym GZ-50. Komory wykorzystywane są do pieczenia mięs.
- zespół komór wędzarniczo-parzelniczych.

Do obróbki termicznej kiełbas i wyrobów blokowych stosowane są komory wędzarniczo-parzelnicze:

- 5 szt. komór 8-wózkowych f-my WEMAG
- 2 szt. komór 4-wózkowych f-my WEMAG
- 1 szt. komór 8-wózkowych f-my MAURER

Do obróbki termicznej parówek stosowane są komory wędzarniczo-parzelnicze:

- 1 szt. komora 8-wózkowa f-my ATMO-FOODCO
- 2 szt. komór 6-wózkowych f-my ATMO-FOODCO
- 4 szt. komór 8-wózkowych f-my WEMAG
- 3 szt. komór 8-wózkowych f-my MAURER

Komory zasilane są dymem, wytworzonym w indywidualnych dymogeneratorach, ze zrębków drewna liściastego. Komory WEMAG wyposażone są w myjki wodne o skuteczności usuwania zanieczyszczeń stałych i gazowych rozpuszczalnych w wodzie 65-75 %. Komory FOODCO wyposażone są w myjki wodne o skuteczności usuwania zanieczyszczeń stałych i gazowych rozpuszczalnych w wodzie 70-90%.

▪ Instalacje pomocnicze

- kocioł do spalania biogazu - Instalacja biogazu wyposażona jest w podgrzewacz gazowy o mocy cieplnej 0,866 MW, wykorzystujący ciepło ze spalania biogazu do podgrzewania komory fermentacyjnej i pomieszczenia oczyszczalni w sezonie grzewczym. Jako paliwo stosowany jest biogaz wytwarzany w procesach beztlenowych zachodzących w komorze fermentacyjnej.
- spawalnia

- dygestoria.

W 2010 roku WIOŚ Białystok Delegatura w Łomży prowadziła pomiary emisji zanieczyszczeń ze źródeł energetycznych i technologicznych na zlecenie zakładu. Nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych. Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych „TRAKT” Sp. z o.o. w Wysokim Mazowieckiem

W PRDM „TRAKT” Sp. z o.o. w Wysokim Mazowieckiem eksploatuje instalację do produkcji mas bitumicznych, o wydajności 80 Mg/godz., f-my AMMANN w Wytwórni Mas Bitumicznych w Szepietowie. Instalacje te pracują wyłącznie w okresie dodatnich temperatur powietrza. W 2010 roku WIOŚ Białystok Delegatura w Łomży nie prowadziła pomiarów emisji. Pomiary do których zakład jest zobowiązany w pozwoleniu na emisję wykonane przez firmę zewnętrzną na zlecenie zakładu, nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o. w Szepietowie

W EMG Sp z o.o. w Szepietowie eksploatowana jest linia produkująca granulatu drzewny PELLETS. Linia do produkcji granulatu drzewnego działa w oparciu o urządzenia firmy California Pellets Mill Roskamd/Champion. W procesie produkcyjnym emitowany jest do powietrza pył drzewny oraz produkty zgazowywania i spalania drewna. Podczas eksploatacji obiektu występowały uciążliwości związane z nadmierną emisją pyłu. Nowy odpylacz eliminujący uciążliwości związane z emisją pyłu oddano do eksploatacji w grudniu 2009 roku. Jego skuteczność potwierdziły pomiary przeprowadzone przez ZBIAŚ PROEKO Łomża. W najbliższych latach planowana jest modernizacja linii produkcyjnej granulatu drzewnego. W jej wyniku zostanie zwiększona wydajność zakładu i znacznie ograniczone emisje zanieczyszczeń do powietrza.

Kontrolowane zakłady różnią się znacznie wielkością i stopniem oddziaływania na środowisko. Część z nich ogranicza oddziaływanie na środowisko poprzez stosowanie urządzeń odpylających: SM „MLEKOVITA”, WMB w Szepietowie. W innych spalane jest paliwo w znacznie mniejszym stopniu wpływające na środowisko: gaz ziemny lub olej opałowy (kociołownie należące do ZWKIEC w Wys. Maz., kociołownia Szpitala Ogólnego w Wys. Maz., kociołownia „SOKOŁÓW S.A.” Oddział Zakłady Mięsne „Farm Food” w Czyżewie, oraz SM „Mlekovita”, a także niewielkie kociołownie gazowe i olejowe szkół i innych instytucji). Pozostałe niewielkie obiekty (w tym kociołownie i paleniska indywidualnej zabudowy mieszkalnej), opalane głównie węglem kamiennym i drewnem, nie są wyposażone w urządzenia ochrony atmosfery.

3. Gospodarka odpadami

3.1 Presje – Ilość wytwarzanych odpadów

Odpady przemysłowe

W powiecie wysokomazowieckim sektor przemysłowy zdominowany jest głównie przez przetwórstwo rolno-spożywcze, z przewagą przemysłu mleczarskiego i mięsnego. Struktura powstających odpadów przemysłowych ze względu na ich pochodzenie przedstawia się następująco:

- odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli, leśnictwa oraz przetwórstwa żywności,
- odpady produkcyjne przemysłu mleczarskiego,
- odpady nieorganiczne z procesów termicznych,
- odpady z zakładowych oczyszczalni ścieków,
- odpady z urzędzeń do likwidacji i neutralizacji odpadów oraz oczyszczania ścieków i gospodarki wodnej,
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz drogowych.

Według danych uzyskanych z Głównego Urzędu Statystycznego ilość odpadów przemysłowych wytworzonych i nagromadzonych w powiecie wysokomazowieckim w 2009r. wyniosła ok. 20 tys. ton i stanowi tylko około 3% ogólnej ilości odpadów wytworzonych i nagromadzonych w województwie podlaskim (brak danych dla roku 2010).

Odpady przemysłowe. Odpady wytworzone i nagromadzone (z wyłączeniem odpadów komunalnych- dane: GUS).

Jednostka terytorialna	Ogółem [tys. t]					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Wysokie Mazowieckie (1)	15,6	19,2	14,6	16,9	18,5	16,4
Czyżew-Osada (2)	1,9	2,4	2,1	2,1	1,4	1,3
Klukowo (2)	0	0	0	4,0	0	3,9
pow. wysokomazowiecki	17,5	21,6	16,7	23,0	19,9	21,6
PODLASKIE - ogółem	887,4	927,9	957,4	1 057,2	838,3	737,9

Korzystnym zjawiskiem jest rosnąca ilość odpadów przemysłowych wytwarzanych w ciągu roku poddawanych procesom odzysku.

Udział odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w ciągu roku- dane: GUS.

Jednostka terytorialna	Udział procentowy (%)					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
pow. wysokomazowiecki	98,3	97,7	100	78,6	93,5	94,4

Odpady komunalne

W związku ze specyfiką analizowanego terenu, tj. terenu o charakterze rolniczym, bez uciążliwego dla środowiska przemysłu, w powiecie powstają głównie odpady komunalne. Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe oraz obiekty handlowo- usługowe, szkoły, przedszkola, obiekty turystyczne i targowiska. W przypadku odpadów komunalnych bardzo trudne jest prowadzenie

monitorowania powstającej ilości, zwłaszcza na składowiskach nie prowadzących ewidencji dowożonych odpadów. Nieznana jest też ilość odpadów trafiających na nielegalne wysypiska. Tabela poniżej przedstawia ilość zebranych zmieszanych odpadów komunalnych w poszczególnych gminach powiatu wysokomazowieckiego na tle województwa podlaskiego w latach 2006-2009 wg danych GUS. Największa ilość odpadów pochodzi z miasta Wysokie Mazowieckie, chociaż w 2009 roku zanotowano znaczne jej zmniejszenie, w stosunku do lat 2006-2007.

Odpady komunalne zmieszane zebrane w latach 2006-2009 (dane GUS).

Jednostka terytorialna	Ogółem [Mg]			
	2006	2007	2008	2009
Wysokie Mazowieckie (1)	4 022,14	4 629,88	2 313,04	2 429,59
Ciechanowiec (3)	764,30	925,13	1 747,35	1 711,25
Ciechanowiec - miasto (4)	644,38	670,49	871,41	851,62
Ciechanowiec - obszar wiejski(5)	119,92	254,64	875,94	859,63
Czyżew-Osada (2)	506,00	545,00	578,00	599,00
Klukowo (2)	162,75	132,45	152,00	150,00
Kobylin-Borzymy (2)	256,82	257,52	178,61	252,12
Kulesze Kościelne (2)	188,11	196,97	105,86	100,15
Nowe Piekuty (2)	243,94	219,55	208,53	235,72
Sokoły (2)	405,25	431,28	418,91	402,29
Szepietowo (2)	722,60	797,30	634,50	552,5
Wysokie Mazowieckie (2)	339,59	357,48	202,53	207,82
Powiat wysokomazowiecki	7 611,50	8 492,56	6 539,33	6 640,44
PODLASKIE - ogółem	271 510,60	254 774,01	235 946,09	235 887,60

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego ilość zmieszanych odpadów komunalnych z powiatu wysokomazowieckiego stanowi 2,8% ogólnej ilości odpadów wytworzonych w województwie podlaskim. Pomimo trwającego od kilku lat upowszechniania systemów segregacji i selektywnej zbiórki odpadów obejmującej papier i tekturę, szkło, tworzywa sztuczne, metale, tekstylia i odpady wielkogabarytowe, w dalszym ciągu podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest ich łączne deponowanie na składowiskach.

3.2 Stan – Składowiska odpadów

Na terenie powiatu wysokomazowieckiego funkcjonuje 7 składowisk odpadów komunalnych:

- 5 składowisk przeznaczonych zostało do modernizacji i wyposażenia w brakujące elementy techniczne,
- 2 składowiska zostały zamknięte z końcem 2009 roku: składowisko w Żabińcu dla gminy Klukowo oraz składowisko w Czyżewie Siedliskach dla gminy Czyżew.

Zestawienie składowisk odpadów komunalnych w powiecie wysokomazowieckim (stan na koniec 2010r.)

Nazwa Składowiska / Zarządzający	Elementy wyposażenia a/ uszczelnienie b/ odcieki c/ piezometry/monitor. d/ waga e/ instal. odgazowująca	Pojemność całkowita/ Pojemność wykorzystana [Mg]	Ilość zdeponowanych odpadów w 2010 r. [Mg]	Data ostatniej kontroli	Ocena składowiska /Uwagi / Pozwolenie zintegrowane
SOK w Gołaszach Puszczy Zakład Wodociągów Kanalizacji i Energetyki Ciepłej w Wys. Maz.	a/tak b/tak c/tak d/tak e/ brak	- / 27 663,8	2 869,13	17.03.2011	Czynne Nie podlega pod IPPC
SOK w Kuleszach Kościelnych Urząd Gminy w Kuleszach Kościelnych	a/ tak b/ tak c/ tak d/ nie e/ brak	4 200 / 1 943	33,0	28.04.2010	Czynne Nie podlega pod IPPC
SOK Dąbrówce Kościelnej Zakład Wodociągów Kanalizacji i Oczyszczania w Szepietowie	a/ nie b/ nie c/ tak d/ tak e/ brak	24 095,0 / 20 999,2	579,7	05.10.2009	Czynne / przedłużony termin składowania do 31.12.2011r. / Nie podlega pod IPPC
SOK w Nowodworach Przedsiębiorstwo Robót Komunalnych FARE w Ciechanowcu	a/ nie b/ nie c/ tak d/ tak e/ brak	- / 12 490,0	391,78	15.07.2010	Czynne / przedłużony termin składowania do 31.12.2011r. / Nie podlega pod IPPC
SOK w Noskach Śnietych Spółdzielnia Kótek Rolniczych w Sokołach	a/ nie b/ nie c/ tak d/ tak e/ brak	4 164,0 / 5 373,6	164,4	22.09.2010	Czynne / przedłużony termin składowania do 31.12.2011r. / Nie podlega pod IPPC
SOK w Czyżewie Siedliskach Urząd Gminy w Czyżewie	a/ nie b/ nie c/ tak d/ nie e/ brak	7 500 / 6 982	0 /wg danych zarządzającego/	28.09.2010	Zamknięte z dn. 31.12.2009r. / w trakcie rekultywacji (30.08.2011r.) / Nie podlega pod IPPC
SOK w Żabirću R. Goglewski Wywóz Nieczystości Płynnych i Stałych. Praca Koparką.	a/ nie b/ nie c/ tak d/ nie e/ brak	14 880 / 12 068,1	0	08.12.2009	Zamknięte z dn. 31.12.2009r. / w trakcie rekultywacji (31.12.2010r.) / Nie podlega pod IPPC

Zasady prowadzenia monitoringu składowisk określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 9 grudnia 2002r. (Dz.U. Nr 220, poz. 1858). Prowadzący instalację jest zobowiązany prowadzić monitoring składowiska polegający na badaniu:

- wielkości opadu atmosferycznego,
- poziomu wód podziemnych (prowadzone przez akredytowane laboratorium),
- przebiegu osiadania powierzchni składowiska,
- struktury i składu masy składowanych odpadów, w celu określenia powierzchni i objętości zajmowanej przez odpady oraz struktury składowanych odpadów.

Wszystkie składowiska na terenie powiatu wysokomazowieckiego zaopatrzone są w piezometry do badania oddziaływania składowisk na wody podziemne i takie badania prowadzą.

WIOŚ przeprowadził ocenę jakości wody z piezometrów zgodnie z nowym Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych /Dz. U. Nr 143 poz. 896/. Zgodnie z tym rozporządzeniem klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje 5 klas jakości wód podziemnych (I-V). Klasy jakości wód podziemnych I, II i III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy IV i V oznaczają słaby stan chemiczny. Próbkę do badań pobrano z piezometrów 4 razy w roku (zachowując częstotliwość prowadzonych badań 1x kwartał). W pobranych próbkach przeprowadzono badania w zakresie 10 wskaźników chemicznych: odczyn, pH, przewodnictwo właściwe, kadm, cynk, chrom, ołów, miedź, rtęć, ogólny węgiel organiczny (OWO) oraz wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Wyniki badań przedstawiono w poniższej tabeli.

STAN JAKOŚCI WODY W PIEZOMETRACH – 2010 / wskaźniki decydujące o klasyfikacji			
Nazwa składowiska	Piezometr 1	Piezometr 2	Piezometr 3
SOK w Gołaszach Puszczy (nowe sektory)	DOBRY	DOBRY	DOBRY
SOK w Czarnowie Bikach	DOBRY	DOBRY	-
SOK w Dąbrówce Kościelnej	DOBRY	SŁABY	SŁABY
		Ogólny węgiel organiczny	Ogólny węgiel organiczny
SOK w Nowodworach	DOBRY	DOBRY	DOBRY
SOK w Raciborach Nowych	DOBRY	DOBRY	DOBRY
SOK w Czyżewie Siedliskach	DOBRY	DOBRY	DOBRY
SOK w Żabińcu	DOBRY	SŁABY	DOBRY
		Ogólny węgiel organiczny	

W wyniku prowadzonych badań wód podziemnych w większości piezometrów odnotowano dobry stan wód. Wpłynęły na to: niskie wartości przewodnictwa właściwego (świadczącego o przedostawaniu się do wody zanieczyszczeń nieorganicznych), niskie wartości metali ciężkich mieszczących się w granicach I i II klasy czystości oraz niskie wartości wskaźnika WWA (zawartość wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych). O słabym stanie wody w piezometrach zlokalizowanych na składowiskach odpadów w Dąbrówce Kościelnej (gmina Szepietowo) oraz w Żabińcu (gmina Klukowo) zdecydowały wysokie wartości przewodnictwa właściwego oraz wysokie wartości ogólnego węgla organicznego (OWO).

W wodzie pobranej ze studzienek odciekowych na składowiskach stwierdzono wysokie wartości przewodnictwa właściwego wskazującego na zawartość jonów mineralnych oraz wysoką wartość ogólnego węgla organicznego świadcząca o dużej zawartości w wodzie odciekowej związków organicznych. Ze względu na brak stosownego rozporządzenia dotyczącego oceny wód odciekowych nie przeprowadzono szczegółowej analizy i oceny tych wód.

Delegatura WIOŚ w Łomży skontrolowała następujące składowiska odpadów:

Składowisko dla miasta Wysokie Mazowieckie w m. Osipy Lepertowizna.

Instalacja do składowania odpadów zlokalizowana jest w miejscowości Osipy Lepertowizna w pobliżu wsi Gołasze Puszcza w odległości ok. 3 km od miasta Wysokie Mazowieckie. Zarządzającym instalacją jest Zakład Wodociągów Kanalizacji i Energetyki Ciepłej w Wysokiem Mazowieckiem, którego przedmiotem działalności jest unieszkodliwianie odpadów na składowisku odpadów o zdolności przyjmowania ok. 9 ton odpadów na dobę. Delegatura WIOŚ w Łomży przeprowadziła w dn. 17.03.2011r. kontrolę problemową dotyczące sprawdzenia wymagań prawa ochrony środowiska w eksploatacji składowiska. Nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości w przestrzeganiu prawa ochrony środowiska.

Monitoring składowiska prowadzony jest w oparciu o badania:

- wielkości opadu atmosferycznego – na podstawie danych ze stacji meteorologicznej w Szepietowie,
- poziomu wód podziemnych oraz ich składu jak też badanie objętości wód odciekowych i ich składu wykonywane przez laboratorium WIOŚ Białystok Delegatury w Łomży,
- struktury i składu masy składowanych odpadów, w celu określenia powierzchni i objętości zajmowanej przez odpady oraz struktury składowanych odpadów – jest wykonywane raz w roku,
- badanie przebiegu osiadania powierzchni składowiska prowadzone jest raz w roku w oparciu o 7 reperów.

Składowisko odpadów dla Gminy Kulesze Kościelne

Zlokalizowane jest w miejscowości Czarnowo Biki. Zarządzającym składowiskiem jest Urząd Gminy w Kuleszach Kościelnych. Kontrola przeprowadzona w dniach 28.04. i 14.05.2010r. przez Delegaturę WIOŚ w Łomży wykazała, że składowisko posiada uregulowany stan formalno – prawny, administrator obiektu posiada decyzję Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem zezwalającą na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów poprzez proces D5 – składowanie odpadów na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Na składowisku deponowane są odpady wymienione w pozwoleniu. Odpady dowożone są przez mieszkańców gminy. Większość gospodarstw domowych w gminie wyposażona jest w pojemniki na odpady, które odbiera ZWKIEC w Wysokiem Mazowieckiem i wywozi je na administrowane przez siebie składowisko w m. Gołasze Puszcza. Składowisko jest ogrodzone, uszczelnione jest folią, posiada instalację do zbierania odcieków, 3 piezometry, wagę samochodową, brodzik dezynfekcyjny, plac manewrowy. Brak jest bramy wjazdowej, budynku socjalo-biurowego, reperów służących do określania stopnia osiadania powierzchni składowiska oraz instalacji odgazowującej. Składowisko nie spełnia więc wymagań opisanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących eksploatacji składowiska.

Monitoring składowiska prowadzony jest w oparciu o badania:

- stanu i składu wód podziemnych,
- wielkości opadu atmosferycznego,
- struktury i masy składowanych odpadów.

Nie prowadzi się badania przebiegu osiadania składowiska – brak reperów.

W wyniku kontroli pouczono administratora składowiska i wystąpiono do Starosty Wysokomazowieckiego z prośbą o wyegzekwowanie nałożonego decyzją RA.7630-27/03 z dn. 29 grudnia 2003r. doposażenia składowiska. W związku z tym, Starostwo Powiatowe pismem poinformowało Delegaturę WIOŚ w Łomży o zobowiązaniu się zarządzającego do doposażenia składowiska w zaplecze sanitarne oraz w repery w terminie do 30 września 2010r.

Składowisko odpadów dla Gminy Szepietowo w Dąbrówce Kościelnej.

Zlokalizowane w wyrobisku poźwirowym, na gruntach wsi Dąbrówka Kościelna, otoczone z dwóch stron lasem, od najbliższej zabudowy oddalone ok. 1000m. Składowiskiem zarządza Zakład Wodociągów Kanalizacji i Oczyszczania w Szepietowie.

Na podstawie kontroli problemowej dotyczącej sprawdzenia przestrzegania wymagań prawa ochrony środowiska w eksploatacji składowiska przeprowadzonej w dniach 17-31 marca 2011r. przez Delegaturę WIOŚ w Łomży w Urzędzie Gminy w Szepietowie nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości.

Składowisko posiada uregulowany stan formalno-prawny, zatwierdzoną decyzją Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem instrukcję eksploatacji składowiska, decyzja dotycząca zamknięcia

składowiska odpadów (RA.7630-22/03 z dn. 29.12.2003r.) została zmieniona w punkcie dotyczącym terminu przyjmowania odpadów na składowisko, na dzień 31 grudnia 2011 roku (RA-7623-66/09 z dn. 29.12.2009).

Monitoring składowiska w Dąbrówce Kościelnej prowadzony jest w oparciu o badania:

- wielkości opadu atmosferycznego – stacja IMGW w Szepietowie,
- przebiegu osiadania składowiska, w oparciu o 4 repery – ostatnie badanie wykonano 16.03.2011r.
- struktury i masy składowanych odpadów – raz w roku,
- stanu i składu wód podziemnych.

Nie prowadzi się badań:

- gazu składowiskowego : brak instalacji odgazowującej.

Klasyfikację wód podziemnych zawiera tabela powyżej. W 2010r. w piezometrze 1 stwierdzono dobry stan wód. Badane parametry przyjęły wartości charakterystyczne dla I i II klasy czystości. Nie stwierdzono podwyższonych wartości metali ciężkich i ogólnego węgla organicznego. W piezometrach 2 i 3 zanotowano wysokie wartości ogólnego węgla organicznego – wody w tych piezometrach zakwalifikowano do wód słabej jakości.

Monitoring wód podziemnych na składowisku prowadzony jest od 2007r, gdzie wody te sklasyfikowano do wód niezadawalającej i złej jakości ze względu na wysokie stężenia przewodnictwa, OWO, oraz rtęci. W 2008r. we wszystkich badanych piezometrach stwierdzono dobry stan chemiczny wód podziemnych. W latach 2009-2010 zanotowano w piezometrze 2 i 3 wody słabej jakości ze względu na wysokie stężenia ogólnego węgla organicznego.

Składowisko odpadów dla Gminy Ciechanowiec w Nowodworach

Składowisko zlokalizowane jest na gruntach wsi Nowodwory. Właścicielem składowiska jest Urząd Miejski w Ciechanowcu. Ujęte w planie zagospodarowania przestrzennego, nie spełnia wymagań nowej ustawy o odpadach. Składowiskiem zarządza Przedsiębiorstwo Robót Komunalnych „FARE” w Ciechanowcu. Zarządzający uzyskał zgodę na unieszkodliwienie lub odzysk odpadów decyzją RA.7623-1/08 z dn. 28.02.2008r. wydaną przez Starostwo Powiatowe w Wysokiem Mazowieckiem. Kierownik składowiska posiada wymagane uprawnienia do kierowania obiektem.

W wyniku kontroli problemowej przeprowadzonej w dniach 15.07 – 16.08.2010r. w Urzędzie Miejskim w Ciechanowcu, której przedmiotem było sprawdzenie przestrzegania wymagań ochrony środowiska na gminnym składowisku odpadów nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości. Decyzją RA.7623-69/09 z dn. 29.12.2009r. Starostwa Powiatowego w Wysokiem Mazowieckiem zmieniająca poprzednie decyzje dotyczące zamknięcia składowiska wyznacza graniczny termin przyjmowania odpadów na składowisko na dzień 31.12.2011r. oraz określa harmonogram prowadzenia prac rekultywacyjnych.

Ewidencję deponowanych na składowisko odpadów prowadzi administrator składowiska na podstawie pisemnego zestawienia dowożonych odpadów w układzie miesięcznym. Sprawozdania dotyczące zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów oraz sposobach gospodarowania nimi jak również opłat za składowanie odpadów są prowadzone przez FARE w Ciechanowcu w terminie. Odpady dowożone na składowisko pochodzą tylko z terenu gminy Ciechanowiec.

Monitoring składowiska jest prowadzony w zakresie:

- badanie wielkości opadu atmosferycznego,
- poziomu i składu wód podziemnych,
- wykonano w 2009 r. pomiar osiadania powierzchni składowiska odpadów w oparciu o ustalone repery
- kontroli struktury i składu masy składowiska odpadów,

Zarządzający nie prowadzi:

- brak badań wód odciekowych – składowisko nie posiada systemu zbierającego wody odciekowe,
- brak badania gazu składowiskowego – brak instalacji odgazowującej.

W badanych piezometrach stwierdzono dobry stan wód podziemnych charakterystyczny dla I i II klasy czystości. Nie stwierdzono podwyższonych wartości metali ciężkich i ogólnego węgla organicznego.

Prowadzone badania nie wykazują zmian parametrów, mogących świadczyć o negatywnym wpływie obiektu na środowisko.

W latach 2007 – 2010 notuje się dobry stan chemiczny wód podziemnych pobranych z piezometrów zlokalizowanych na składowisku. Składowisko zlokalizowane jest na terenie o podłożu gliniastym, nie posiada sztucznego zabezpieczenia z folii. Na podstawie otrzymanych wyników należy stwierdzić, że do wód gruntowych nie przedostają się związki nieorganiczne oraz organiczne, a więc składowisko nie oddziałuje negatywnie na środowisko.

Składowisko odpadów dla Gminy Sokoły

Zlokalizowane jest na gruntach wsi Racibory Nowe w miejscowości Noski Śnietne, w odległości ok. 3 km od miejscowości Sokoły. Właścicielem składowiska jest Gmina Sokoły. Zarządzającym składowiskiem jest Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Sokołach posiadająca decyzję na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poprzez proces składowania. Kierownik składowiska posiada stosowne uprawnienia – świadectwo kwalifikacji w zakresie gospodarowania odpadami. Podczas kontroli przeprowadzonej przez Delegaturę WIOŚ w Łomży w dniu 22.09.2010r., której celem było sprawdzenie przestrzegania wymagań ochrony środowiska na gminnym składowisku odpadów, nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości.

Zarządzający posiada wszystkie niezbędne decyzje konieczne do eksploatacji instalacji oraz decyzję RA.7648-36/10 z dn. 27.08.2010 zmieniającą poprzednie decyzje określające termin przyjmowania odpadów na składowisko na dzień 11.04.2010r.

Wyposażenie składowiska w sprzęt i urządzenia przedstawia tabela „Zestawienie składowisk odpadów komunalnych w powiecie wysokomazowieckim”,

Monitoring składowiska prowadzony jest w oparciu o badania:

- wielkości opadu atmosferycznego – na podstawie danych ze stacji meteorologicznej w Krzyżewie,
- badanie poziomu wód podziemnych oraz ich składu,
- struktury i składu masy składowanych odpadów w celu określenia powierzchni i objętości zajmowanej przez odpady – przedstawiono protokół z dn. 13.07.2009r.,
- przebiegu osiadania powierzchni składowiska – raz w roku,

Nie prowadzi się:

- badanie objętości i składu wód odciekowych nie jest wykonywane z powodu braku systemu ujmowania odcieków,
- badania gazu składowiskowego ze względu na brak instalacji odgazowującej.

W badanych piezometrach stwierdzono dobry stan chemiczny wód charakterystyczny dla I i II klasy czystości. Nie stwierdzono podwyższonych wartości metali ciężkich i ogólnego węgla organicznego. Prowadzone badania nie wykazują zmian parametrów, mogących świadczyć o negatywnym wpływie obiektu na środowisko.

Badania monitoringu wód podziemnych prowadzone są na składowisku w Raciborach Nowych od 2008r. W latach 2008-2010 odnotowano dobry stan chemiczny wód podziemnych we wszystkich badanych piezometrach. Badane wskaźniki fizykochemiczne charakteryzowały się wartościami I i II klasy czystości. Składowisko zlokalizowane jest na terenie o podłożu gliniastym, nie posiada sztucznego zabezpieczenia z folii. Na podstawie otrzymanych wyników należy stwierdzić, że do wód gruntowych nie przedostają się związki nieorganiczne oraz organiczne, a więc składowisko nie oddziałuje negatywnie na środowisko.

Składowisko odpadów dla Gminy Czyżew w miejscowości Czyżew Siedliska.

Zarządzającym składowiskiem jest Urząd Gminy w Czyżewie.

W dn. 28.09.2010r. – 27.10.2010r. Delegatura WIOŚ w Łomży przeprowadziła kontrolę problemową, której celem było sprawdzenie prowadzenia prac rekultywacyjnych na gminnym składowisku odpadów. Nie stwierdzono naruszeń, ustalono, że:

- zarządzający posiada decyzję RA. 7648-37/10 z dn. 25 10.2010 zmieniającą decyzję dot. zamknięcia składowiska (zmiana terminu zakończenia prac rekultywacyjnych do dn. 30.08.2010r.),

-w ramach harmonogramu prowadzenia prac rekultywacyjnych wykonano:

1. wybudowano studnie odgazowujące
2. dokonano formowania skarp

3. przykryto skarpy warstwą gleby zwięzłej o grubości 0,15,
 4. prowadzone są prace przy pokrywaniu skarp warstwą rekultywacyjną glebotwórczą
- Decyzją Starosty Wysokomazowieckiego (RA.7623-17/09 z dn. 11.02.2009r.) zmieniono częstotliwość prowadzenia badań monitoringowych:
- badanie wielkości opadu atmosferycznego (codziennie wg wskazań deszczomierza),
 - badanie poziomu i składu wód podziemnych (2xrok),
 - kontrola osiadania składowiska (1x rok)
 - badania emisji i składu gazu składowiskowego (2xrok) – w 2010 przeprowadzono 1 badanie składu gazu składowiskowego .

Składowisko odpadów dla Gminy Klukowo. – nie kontrolowane w 2010r.

Położone jest na gruntach wsi Żabiniec, tuż przy drodze powiatowej Ciechanowiec - Wysokie Mazowieckie. Właścicielem składowiska jest Urząd Gminy w Klukowie. Zarządzającym składowiskiem jest Pan R. Godlewski zamieszkały w m. Drewnowo Ziemaki 19 gmina Boguty – właściciel firmy „ Wywóz nieczystości płynnych i stałych, praca koparką” od dn. 20.03.2001r.(posiada wymagane uprawnienia do zarządzania składowiskiem). Gmina posiada następujące decyzje wydane przez Starostwo Powiatowe w Wysokiem Mazowieckiem:

- decyzję RA. 7630-24/03 z dn. 08.12.2003r. o ostatecznym zamknięciu składowiska w terminie do 31.12.2009r.
- decyzję zatwierdzającą Instrukcję eksploatacji składowiska RA.7630-19/1/02 z dn. 30.01.2003r.,
- decyzję OŚR.7050-1/06 z dn. 21.12.2006r. zezwalającą na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Klukowo i z gminy Sterdyń – powiat sokołowski (odpady z gminy Sterdyń dowożone są kontenerami i wazone w Bogutach),
- decyzję na zamknięcie składowiska RA.7623-8/08 z dn. 18.05.2008r. w terminie do 31 grudnia 2009r. prace rekultywacyjne mają być zakończone do 30 grudnia 2010 roku.

Składowisko nie przyjmuje odpadów od dnia 31 grudnia 2008 roku. Gmina zawarła umowę na wywóz odpadów z firmą P.H.U. „ROBERT” 07-325 Boguty, Drewnowo Ziemaki 19. Podmiot ten zajmuje się odbiorem odpadów z terenu całej gminy i wywożenia ich na składowisko odpadów w Bogutach (firma uiszcza opłaty za korzystanie ze środowiska z tytułu za składowanie odpadów). Zgodnie z „Przeglądem Ekologicznym Gminnego Składowiska odpadów w miejscowości Żabiniec Gmina Klukowo” opracowanym przez Inspektora ds. Budownictwa oraz zatwierdzonym przez Wójta Gminy Klukowo w dniu 28.06.2002 r. i złożonym jako załącznik do wniosku o wydanie decyzji w sprawie ostatecznego zamknięcia składowiska odpadów w Żabińcu, dane o wielkości opadu atmosferycznego będą pozyskiwane ze stacji meteorologicznej przy PODR w Szepietowie. W lutym 2010 roku na składowisku zostały oznaczone repery.

Monitoring zamkniętego składowiska w Żabińcu prowadzony jest w oparciu o badania:

- stanu i składu wód podziemnych.

Nie prowadzi się badań:

- przebiegu osiadania składowiska,
- wielkości opadu atmosferycznego,
- struktury i masy składowanych odpadów.
- gazu składowiskowego.

W 2010r. w badanych piezometrach 1 i 3 stwierdzono dobry stan wód charakterystyczny dla I i II klasy czystości. Nie stwierdzono podwyższonych wartości metali ciężkich i ogólnego węgla organicznego. W piezometrze 2 zanotowano wysokie wartości ogólnego węgla organicznego – wody w tym piezometrze zakwalifikowano do wód słabej jakości.

Monitoring wód podziemnych pobranych z piezometrów zlokalizowanych na składowisku w Klukowie prowadzony jest od 2008r. W latach 2008-2010 słaby stan chemiczny wód podziemnych zaobserwowano w piezometrze 2. Parametrem, który decydował o klasyfikacji był ogólny węgiel organiczny. Otrzymane wartości OWO zakwalifikowały w omawianym okresie wody podziemne w piezometrze 2 do wód V klasy czystości (słaby stan chemiczny). W piezometrach 1 i 3 wody podziemne zakwalifikowano do wód dobrej jakości. Badane parametry fizykochemiczne przyjmowały wartości I i II klasy czystości.

Gmina Kobylin Borzymy nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych, które spełniałoby warunki ochrony środowiska. Do 2000r. mieszkańcy gminy korzystali z gminnego składowiska odpadów we wsi Kropiewnica Racibory o powierzchni 0,6 ha, które nie posiadało jakichkolwiek zabezpieczeń ograniczających jego wpływ na środowisko. Z końcem 2000 roku zaprzestano jego eksploatacji. W związku z tym w roku 2000 gmina wydała zezwolenie dla trzech firm na odbiór odpadów komunalnych z posesji. Dwie z nich pozawierały umowy indywidualne na świadczenie tych usług. Są to : Przedsiębiorstwo Usługowo-Asenizacyjne „ASTWA” Sp. z o.o. w Białymstoku i Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „MPO” Sp. z o.o. w Białymstoku. Firmy te odbierają odpady komunalne z terenu gminy i składową je poza terenem gminy, na własnych składowiskach odpadów.

3.3 Stan – odpady niebezpieczne

W roku 2010 WIOŚ nie zbierał danych na temat wytwarzania i zagospodarowywania odpadów niebezpiecznych w województwie podlaskim. Dane w zakresie odpadów, w tym niebezpiecznych, zbiera, zgodnie z kompetencjami, Marszałek Województwa Podlaskiego.

3.4 Przeciwdziałania

Główne cele w gospodarce odpadami na terenie powiatu wysokomazowieckiego :

1. Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów komunalnych poprzez minimalizację ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenie ilości odpadów podlegających odzyskowi, w tym recydingowi.
2. Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów.
3. Wyeliminowanie „dzikich” składowisk.
4. Modernizacja systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego jak również zużytych baterii i akumulatorów w celu wyeliminowania ich ze składowania.
5. Ulepszenie działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku w tym recydingu odpadów powstających z pojazdów wycofywanych z eksploatacji.
6. Wprowadzanie niskoodpadowych technologii produkcji.
7. Nasilenie edukacji ekologicznej promującej odpowiednie postępowanie z odpadami.
8. Zwiększenie intensywności kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów, które posiadają instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów.

4. Promieniowanie elektromagnetyczne - PEM

4.1 Presje- Źródła emisji PEM

Promieniowanie elektromagnetyczne (PEM) w tym promieniowanie niejonizujące zaliczane jest obecnie do podstawowych rodzajów zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Promieniowanie niejonizujące to emisja energii elektromagnetycznej w postaci pól elektromagnetycznych, wywoływana zmianami rozkładów ładunków elektrycznych w układach materialnych, której absorpcja w organizmach żywych może wywoływać efekty biologiczne, nie powodując jednak jonizacji atomów i cząsteczek tych organizmów.

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami PEM, które mają istotny wpływ na ogólny poziom pól w środowisku są linie elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje nadawcze radiowe i telewizyjne.

Szczegółowe zasady pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzenia dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883)*. Badania prowadzi się dla dwóch rodzajów terenów:

- przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową,
- miejsc dostępnych dla ludności.

Sprawdzenia dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się metodą pomiaru pól elektromagnetycznych w środowisku w otoczeniu instalacji wytwarzających takie pola i porównując otrzymane wyniki pomiarów z wartościami dopuszczalnymi parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega również na wykonaniu pomiarów przez inne podmioty. Przepisy prawne stanowią, że prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia emitującego pola elektromagnetyczne, które są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko, są obowiązani do wykonania pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania oraz każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji.

W roku 2010 pomiary prowadzono wg wytycznych określonych przez *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. Nr 221 poz. 1645)*

4.2. Stan – Pomiary kontrolne pól elektromagnetycznych w 2010 roku

Od 2004 roku WIOŚ prowadzi inwentaryzację źródeł promieniowania na obszarze województwa podlaskiego. W większości są to stacje bazowe radiolinii telefonii komórkowej oraz stacje nadawcze radiowo-

telewizyjne. Ponadto znajdują się tu także obiekty i urządzenia radiokomunikacyjne, radiolokacyjne i radionawigacyjne, systemy radiowego dostępu abonenckiego SRDA oraz sieć elektroenergetyczna 400kV.

W roku 2010 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku zrealizował kolejny program badań pól. Program ten zakłada skoncentrowanie pomiarów na obszarach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich. Zakres prowadzenia badań obejmował pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz.

WIOŚ przeprowadził pomiary w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na terenie województwa, na terenie powiatu wysokomazowieckiego wyznaczono 2 punkty w Szepietowie i Sokolach. W latach poprzednich wytypowano do badań punkty pomiarowe w Wysokiem Mazowieckiem, Kuleszach Kościelnych, Ciechanowcu i Czyżewie. Wyniki pomiarów w punktach wyznaczonych do badania w 2010 roku zestawiono w poniższej tabeli:

Lokalizacja punktu kontrolnego	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektromagnetycznych promieniowania elektromagnetycznego przy użyciu sondy EP-300 V/m	% wartości dopuszczalnej
Szepietowo – centrum miejscowości	0,13	1,8
Sokoły – centrum miejscowości	0,11	1,6

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów należy stwierdzić, że w obu badanych punktach pomiarowych, podobnie jak w punktach badanych w latach poprzednich, nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Zmierzone wartości składowej elektrycznej, w większości punktów pomiarowych w województwie podlaskim, stanowiły poniżej 10% normy dopuszczalnej.

4.3. Przeciwdziałania

Oddziaływanie pola elektromagnetycznego na organizm człowieka jest trudne do ustalenia, gdyż człowiek nie posiada – podobnie jak w przypadku promieniowania jonizującego – receptorów, które ostrzegąby go o jego istnieniu. Na dodatek skutki promieniowania nie są natychmiastowe. Skutki oddziaływania pola elektromagnetycznego na zdrowie człowieka to stosunkowo nowe zjawisko w dzisiejszym świecie. Jednoznaczne stwierdzenie wpływu, a szczególnie szkodliwego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka jest obecnie trudne do ustalenia (brak odpowiednich, długofalowych badań). Każdy organizm reaguje indywidualnie i posiada różną odporność na działanie tego rodzaju promieniowania. Warto wspomnieć, że pomimo dużej liczby badań doświadczalnych, nie udało się do tej pory ujednoczyć koncepcji dotyczących mechanizmów działania pól elektromagnetycznych na organizmy i ich elementy. Ważnym czynnikiem mającym wpływ na oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka są parametry tego pola, a także inne czynniki wynikające z warunków w których dochodzi

do kontaktu człowieka z tym polem. Do istotnych parametrów należy zaliczyć: odległość od źródła pola oraz sumaryczny czas oddziaływania różnych źródeł. Ten drugi czynnik, w miarę wzrostu ilości źródeł promieniowania elektromagnetycznego w naszym otoczeniu, staje się coraz bardziej istotny. Bowiem nawet jeśli z każdego ze źródeł będziemy korzystali krótko, ale będzie ich coraz więcej, to sumaryczny czas oddziaływania może okazać się nieobojętny dla naszego organizmu, szczególnie w przypadku ciągłego narażenia na promieniowanie w domach mieszkalnych.

Przebywanie w pobliżu urządzeń będących emiterami promieniowania elektromagnetycznego, może mieć trudne do przewidzenia konsekwencje. Ponieważ jednoznaczna odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka w różnych warunkach jest szkodliwe, nie jest obecnie możliwa, konieczna jest szczególna ostrożność i rozważa organów decyzyjnych przy wydawaniu pozwoleń na lokalizację nowych źródeł emisji PEM na terenach gęsto zaludnionych.

5. Hałas

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa 4 grupy źródeł hałasu. Są to drogi lub linie kolejowe; starty, lądowania i przeloty statków powietrznych; linie elektroenergetyczne oraz pozostałe obiekty i działalność będące źródłem hałasu. W 2010 roku na terenie powiatu wysokomazowieckiego kontrolowany był hałas przemysłowy. Badania hałasu komunikacyjnego w Wysokim Mazowieckim w ramach działań monitoringowych prowadzone były w 2009 roku a wyniki zawiera „Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o stanie środowiska w powiecie wysokomazowieckim w 2009 roku” dostępna na stronie WIOŚ Białystok : www.wios.bialystok.pl – Publikacje.

5.1 Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy nie stwarza w powiecie wysokomazowieckim większych problemów. Systemy lokalizacji nowych inwestycji i sporządzania ocen ich oddziaływania na środowisko, kontroli i egzekucji nałożonych kar pozwalają na znaczne ograniczenia zasięgu rozprzestrzeniania tego rodzaju hałasu. Ważne jest również to, że dla źródeł hałasu przemysłowego, ze względu na ich stosunkowo niewielkie wymiary, istnieje wiele prostych możliwości ograniczenia emisji do środowiska przez zastosowanie skutecznych rozwiązań technicznych takich jak: tłumiki, obudowy dźwiękochłonne, zwiększenie izolacyjności akustycznej ścian czy stolarki okiennej pomieszczeń, w których pracują hałasujące maszyny.

W 2010 roku przeprowadzono 3 kontrole podmiotów w zakresie ochrony przed hałasem, w tym dwie interwencyjne:

Pomiary kontrolne :

- PHU „IRGUM” Ireneusz Tworkowski, Wysokie Mazowieckie - w dniu 20.07.2010 Laboratorium WIOŚ Białystok Pracownia w Łomży wykonało pomiary kontrolne hałasu. Nie stwierdzono przekroczenia

dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach chronionych, określonych w pozwoleniu Starosty Wysokomazowieckiego. Osiągnięte to zostało poprzez przeniesienie źródła hałasu – kompresora – do pomieszczenia budynku warsztatowego.

- Mazowieckie Zakłady Graficzne w Wysokiem Mazowieckiem – w ramach kontroli prowadzonej przez Delegaturę WIOŚ w Łomży w dniach 19.08.2010 (pora dzienna) i 03.09.2010 (pora nocna) Laboratorium WIOŚ Białystok Pracownia w Łomży wykonało pomiary kontrolne hałasu – nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych określonych w decyzji Starosty Wysokomazowieckiego. Ograniczenie poziomu emitowanego do środowiska hałasu osiągnięto poprzez zaprzestanie otwierania okien od strony terenów chronionych przed hałasem oraz przeniesienia wentylatora na przeciwną stronę budynku hali produkcyjnej.

- Zakład Kamieniarsko-Betoniarski Radość Kubuj w Wysokiem Mazowieckiem- kontrolę przeprowadzono w dniu 22.10.2010, nie stwierdzono emisji hałasu do środowiska. Zakład pracował przy zamkniętych drzwiach i oknach budynku warsztatowego.

- Handel Opałem i Paliwami Tadeusz, Wojciech i Grzegorz Mierzwińscy Spółka Jawna Stacja Paliw „TGW Mierzwińscy 18-200 Wysokie Mazowieckie, działka nr 706, przy ul. 1-go Maja – kontrolę przeprowadzono w dniu 31.08.2010 w związku ze skargą na hałas powodowany przez pojazdy ciężarowe na parkingu przy stacji paliw. Stwierdzono, że w zasięgu oddziaływania akustycznego nie występują tereny chronione przed hałasem.

6. Ochrona środowiska przed awariami

Awarie zagrażające środowisku, na terenie powiatu wysokomazowieckiego, mogą nastąpić na terenie obiektów przemysłowych znajdujących się na jego obszarze, jak też poza nimi. Zagrożenia mogą również powstać w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne, a także na skutek rozszczelnień rurociągów transportujących gaz ziemny. Na terenie powiatu znajduje się znaczna ilość stacji paliw. Należą one do różnych podmiotów gospodarczych. Eksploatacja tych stacji stwarza zagrożenie dla środowiska (możliwość awarii zbiorników, pożar itp.). Główne zagrożenie wynika jednak z transportu paliw na zaopatrzenie tych obiektów.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku Delegatura w Łomży prowadzi "Rejestr potencjalnych sprawców poważnych awarii". W rejestrze tym znajdują się aktualnie dwa zakłady położone na terenie powiatu wysokomazowieckiego:

Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA” w Wysokiem Mazowieckiem

-amoniak w instalacji chłodniczej:	- 8 Mg
-kwas azotowy	- 6 Mg
-wodorotlenek sodu	- 8 Mg

Podstawowym źródłem zagrożenia jest amoniakalna instalacja chłodnicza. W przypadku wystąpienia awarii z udziałem amoniaku, w zależności od miejsca awarii oraz wielkości emisji, może nastąpić zanieczyszczenie powietrza, w stopniu stwarzającym zagrożenie dla ludności, również poza granicami zakładu.

Zagrożenie to jest poważne przede wszystkim ze względu na znaczną ilość osób przebywających na terenie zakładu oraz zamieszkałych w jego pobliżu, szczególnie od strony wschodniej. Awaria związana z uwolnieniem się kwasu azotowego lub wodorotlenku sodu może spowodować skażenie gleby i wód podziemnych, a w przypadku przedostania się tych substancji do kanalizacji deszczowej, także wód rzeki Brok.

Zakład posiada „Zakładowy plan przeciwdziałania nadzwyczajnemu zagrożeniu środowiska naturalnego i ludzi opracowany w 2005 roku. Plan przewiduje procedury uruchamiane w przypadku wystąpienia awarii, mające na celu ograniczenie ich skutków. Procedury są weryfikowane i doskonalone podczas okresowych ćwiczeń organizowanych na terenie zakładu. W zakładzie funkcjonuje sześciuosobowa Zakładowa Drużyna Ratownictwa chemicznego oraz siedmioosobowy Zespół do Spraw Przeciwdziałania Nadzwyczajnemu Zagrożeniu.

„SOKOŁÓW” S.A. Zakłady Mięsne „FARM FOOD” w Czyżewie

-amoniak w instalacji chłodniczej:	- 10 Mg
-metan (NPG)	- 46 Mg
-olej opałowy lekki	- 10 Mg
- wodorotlenek sodu	- 0,5 Mg

Podstawowym źródłem zagrożenia jest amoniakalna instalacja chłodnicza. W przypadku wystąpienia awarii z udziałem amoniaku, w zależności od jej miejsca oraz wielkości emisji, może nastąpić zanieczyszczenie powietrza, również poza granicami zakładu, co może stanowić zagrożenie dla mieszkańców kilku najbliższych położonych zabudowań. Główne zagrożenie dotyczy jednak pracowników zakładu oraz innych osób, przebywających na tym terenie. W zakładzie funkcjonuje system detekcji amoniaku z czujnikami umieszczonymi w miejscach zagrożonych emisją.

Analiza zakresu zagrożenia zawarta jest w „Zakładowym planie przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom Zakładów Mięsnych w Czyżewie”. Plan ten przewiduje grupę ratownictwa chemicznego, do której należą pracownicy uprawnieni do obsługi amoniakalnych urządzeń chłodniczych. Część tych osób posiada również przeszkolenie ratownicze. Zakład posiada odpowiedni sprzęt umożliwiający prowadzenie akcji ratowniczej. Okresowo przez zakład i PSP organizowane są ćwiczenia prowadzenia akcji ratowniczej.

Ochrona środowiska przed awariami, w obu ww. zakładach, regulowana jest przepisami pozwoleń zintegrowanych, które zakładom tym wydał Starosta Powiatu Wysokomazowieckiego. Pozwolenia takie Spółdzielnia Mleczarska uzyskała w roku 2007, a Zakłady Mięsne „FARM-FOOD” w Czyżewie w roku 2009. Pozwolenia te określają sposoby zapobiegania występowaniu awarii i ograniczania skutków ewentualnej awarii. Pozwolenia nakładają również obowiązek, by w razie wystąpienia awarii przemysłowej, natychmiast zawiadamiać o tym fakcie Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Gazociągi

Do źródeł zagrożenia na terenie powiatu wysokomazowieckiego należy zaliczyć gazociągi tranzytowe oraz gazowe sieci i instalacje.

Gazociąg międzynarodowy Jamal - Europa

- trasa - Miodusy - Perki,
- długość - około 30 km,
- przekrój - Dn= 1400 mm,
- ciśnienie - pr= 8,4 Mpa.

Sieć gazociągów lokalnych (nadal rozbudowywana)

- przekroje:
 - magistrale - Dn= 200 mm,
 - doprowadzenia - dostosowane do potrzeb,
- ciśnienie - pn= 6,4 Mpa.

Powiat wysokomazowiecki należy do nielicznych powiatów w województwie podlaskim, który ma podłączenie do sieci gazowej. Wg danych GUS za rok 2009 długość sieci gazowej na terenie powiatu wynosiła 114,98 km. Z sieci gazowej w powiecie korzystało 1980 osób i ilość ta w kolejnych latach systematycznie wzrastała (dane GUS,2009).

Jednostka terytorialna	długość czynnej sieci ogółem w km	długość czynnej sieci przesyłowej w km	długość czynnej sieci rozdzielczej w km
	2009	2009	2009
Powiat wysokomazowiecki	114 976	65 954	49 022

W 2010 roku w powiecie wysokomazowieckim nie notowano zdarzeń o charakterze poważnych awarii związanych z siecią gazową.

W ostatnich latach nie odnotowano na terenie powiatu wysokomazowieckiego wystąpienia awarii, będących przyczyną nadzwyczajnego zagrożenia środowiska.

7. Działania kontrolne prowadzone w 2010 roku na terenie powiatu wysokomazowieckiego

W rejestrze Delegatury WIOŚ w Łomży znajduje się 127 podmiotów z terenu powiatu wysokomazowieckiego kontrolowanych w związku z oddziaływaniem na środowisko. W roku 2010 przeprowadzono 66 kontroli (w roku 2009 – 76). Przeprowadzono: 3 kontrole kompleksowe, 33 kontrole problemowe i 30 kontrole interwencyjne.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w 29 przypadkach nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości (w trakcie: 2 kontroli kompleksowych, 11 interwencyjnych, 16 kontroli problemowych).

W pozostałych kontrolach najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- nieuregulowanie spraw dotyczących gospodarki odpadami,
- nieuregulowana gospodarka wodociągowa.

Kontrole interwencyjne dotyczyły przeważnie problemów z zanieczyszczeniami pochodzącymi z gospodarstw rolnych oraz gospodarki odpadami. Większość interwencji tj. 63% okazała się zasadna.

W celu wyeliminowania nieprawidłowości przeważnie wydawano stosowne zarządzenia pokontrolne i dokonywano pouczeń. W 3 przypadkach wszczęto postępowanie w sprawie wydania kary, w 1 przypadku wydano decyzję o karze, 2 podmioty ukarano mandatem karnym. Po przeprowadzonych kontrolach, w związku z nieprawidłowościami, wystosowano pisma do właściwych organów: Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Starosty Wysokomazowieckiego.

■ Kontrole kompleksowe przeprowadzono:

→ w zakresie realizacji inwestycji:

1. PKN ORLEN S.A. Stacja paliw Nr 874, Ciechanowiec – stwierdzono: brak możliwości przeprowadzenia badań monitoringowych środowiska gruntowo-wodnego na terenie stacji i poza nią (brak piezometrów). Zastosowano pouczenie.

→ w zakresie gospodarki odpadami:

1. „ZŁOM – BUD” P. Mierzejewski, Wysokie Mazowieckie – nie stwierdzono nieprawidłowości.

→ w zakresie przestrzegania pozwoleń wodno-prawnych oraz wymagań Dyrektywy Rady 91/271/EWG w zakładach przemysłu rolnospożywczego:

1. „SOKOŁÓW” S.A. Zakłady Farm Food, Czyżew – nie stwierdzono nieprawidłowości.

■ Kontrole problemowe przeprowadzono:

→ w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska:

1. Zakład Masarski W. Godlewski, Dąbrowa Dzieciel - kontrola przeprowadzona dnia 01.02.2010 w zakresie wypełniania wymagań ochrony środowiska wykazała brak pełnej ewidencji odpadów oraz zbiorczego zestawienia danych o odpadach, nie prowadzono badań powstających ścieków przemysłowych, błędnie wykonana ewidencja informacji i danych koniecznych do obliczenia opłaty za korzystanie ze środowiska. Wydano zarządzenia pokontrolne.

2. Urząd Gminy w Wysokiem Mazowieckiem, Szkoła w Jabłonce Kościelnej - kontrola przeprowadzona dnia 02.02.2010 w zakresie wypełniania wymagań ochrony środowiska wykazała brak ewidencji informacji i danych koniecznych do obliczenia opłaty za korzystanie ze środowiska. Wydano zarządzenia pokontrolne.

3. Przedsiębiorstwo Robót Komunalnych „FARE”, Ciechanowiec - kontrola przeprowadzona dnia 08.02.2010 w zakresie wypełniania wymagań ochrony środowiska wykazała przekroczenie dopuszczalnych parametrów odprowadzanych ścieków. Wszczęto postępowanie w sprawie wydania decyzji o karze pieniężnej.

4. Gospodarstwo Rolne R. Piekarski, Waniewo - kontrola w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska na fermie drobiu przeprowadzona w dniach 18.02.2010 i 12.03.2010 wykazała brak ewidencji odpadów – wydano zarządzenia pokontrolne.

5. Gospodarstwo Rolne J i W Kaczyńskich, Mystki Rzym – kontrola przeprowadzona w dniu 05.03.2010 wykazała brak ewidencji odpadów - zastosowano pouczenie.

6. „PASZE” A. Zdrodowski, Sokoły - kontrola przeprowadzona w dniu 22.03.2010r. wykazała brak nieprawidłowości.

7. PHU „ROLWIT”, Czyżew, Punkt Sprzedaży Środków Ochrony Roślin w Szepietowie – kontrolę przeprowadzono w dniu 22.04.2010r. – stwierdzono brak nieprawidłowości.

8. Młyn Handlowo – Usługowy „RAFAŁEK” , Szepietowo – kontrola przeprowadzona w 27.04.2010r. wykazała brak potwierdzenia odbioru odpadów przez firmę pośredniczącą w przekazaniu odpadów do odzysku lub recyklingu – wydano zarządzenia pokontrolne.

→ w zakresie przestrzegania pozwoleń wodno-prawnych oraz wymagań Dyrektywy Rady 91/271/EWG w zakładach przemysłu rolnospożywczego:

1. Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA”, Wysokie Mazowieckie - kontrola przeprowadzona w 27.07.2010r. wykazała brak badań osadów ściekowych wykorzystywanych rolniczo w zakresie obecności bakterii chorobotwórczych oraz liczby żywych jaj pasożytów. Wydano zarządzenia pokontrolne oraz zastosowano pouczenie.

→ w zakresie ochrony powietrza:

1. Ekologiczne Materiały Grzewcze, Szepietowo - kontrola przeprowadzona dnia 10.02.2010 wykazała brak ewidencji informacji i danych, koniecznych do obliczenia opłaty za korzystanie ze środowiska. Wydano zarządzenia pokontrolne.

2. Przedsiębiorstwo Robót Drogowo - Mostowych „TRAKT” Sp. z o.o. , Wysokie Mazowieckie - kontrola przeprowadzona dnia 18.06.2010 wykazała brak nieprawidłowości.

→ w zakresie gospodarki wodno – ściekowej:

1. Dom Pomocy Społecznej, Kozarze - kontrola przeprowadzona dnia 11.02.2010 wykazała brak nieprawidłowości.

2. Gmina Kobylin Borzymy – Oczyszczalnia w Kurowie – kontrolę przeprowadzono w dniu 08.03.2010r. – stwierdzono brak nieprawidłowości.

3. Zakłady Mięsne M. Wyszynski, Kostry Śmiejski - kontrolę przeprowadzono w dniu 01.09.2010r. – stwierdzono brak nieprawidłowości.

4. Agencja Rezerw Materiałowych Składnica w Szepietowie - kontrolę przeprowadzono w dniach 07.09 – 10.09.2010r. – stwierdzono niewystarczającą ilość przeprowadzonych badań ścieków – wydano zarządzenia pokontrolne.

5. Urząd Gminy w Nowych Piekutach - kontrola przeprowadzona w dn. 06.12.2010r. wykazała przekroczenie dopuszczalnych parametrów odprowadzanych ścieków – wszczęto postępowanie w sprawie wymierzenia kary.

6. Narwiański Park Narodowy, Kurowo, Kobylin Borzymy - kontrola przeprowadzona w dn. 21 - 29.12.2010r. wykazała brak badań ścieków, nie przesyłanie do WIOŚ informacji o danych na podstawie których ustalono wysokość opłat za korzystanie ze środowiska.

→ w zakresie gospodarki odpadami:

1. Zakład Wodociągów Kanalizacji i Energetyki Ciepłej, Wysokie Mazowieckie – kontrola przeprowadzona w dniu 25.02.2010r. dotycząca zamknięcia dwóch kwater składowiska nie wykazała nieprawidłowości.

2. Gmina Kulesze Kościelne – kontrola przeprowadzona w dn. 28.04.2010r. w zakresie eksploatacji składowiska wykazała brak bramy wjazdowej – wystosowano pouczenie oraz wystosowano pismo do Starostwa Powiatowego. Kontrola została opisana dokładnie w dziale o odpadach.

3. Firma „KRASPOL” Mystki Rzym, Ubojnia Wysokie Mazowieckie – kontrola przeprowadzona w dn. 05.05.2010r. wykazała nieuregulowany stan formalnoprawny w zakresie eksploatacji studni, brak prowadzenia ewidencji odpadów, brak danych do naliczania opłat za korzystanie ze środowiska – wydano zarządzenia pokontrolne oraz nałożono mandat karny.

4. Firma Handlowo - Usługowa „BUD-DACH”, Wysokie Mazowieckie - kontrola przeprowadzona dnia 18.06.2010 wykazała nieuregulowany stan formalno – prawny w zakresie gospodarki odpadami, brak danych do naliczania opłat za korzystanie ze środowiska – wydano zarządzenia pokontrolne.

5. Miasto Ciechanowiec - kontrola przeprowadzona w dniach 15.07.-16.08.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.

6. Gmina Sokoły - kontrola przeprowadzona w dniu 22.09.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.

7. Gmina Czyżew - kontrola przeprowadzona w dniach 28.09 - 27.10.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.

8. Handel i Usługi A. Wojno, Wojny Pietrasze – kontrola przeprowadzona w dniach 22.10.- 29.10.2010r. wykazała prowadzenie zbiórki odpadów w miejscu niezgodnym z decyzją – wszczęto postępowanie w sprawie wymierzenia kary oraz wydano decyzję o wymierzeniu kary pieniężnej, od której właściciel firmy złożył odwołanie do GIOŚ (sprawa w toku).

→ w zakresie ochrony przed hałasem:

1. PHU „IRGUM”, Wysokie Mazowieckie - kontrola (z pomiarem hałasu) przeprowadzona dnia 20.07.2010 wykazała: brak ewidencji danych do ustalenia wysokości opłat za korzystanie ze środowiska – wydano zarządzenia pokontrolne.

→ w zakresie postępowania z nawozami naturalnymi w gospodarstwie rolnym:

1. Gospodarstwo Rolne, Kobusy, Ciechanowiec – kontrola przeprowadzona w dn. 23.06.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.
2. Gospodarstwo Rolne, Trzaski, Ciechanowiec - kontrola przeprowadzona w dn. 26.11.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.

→ w zakresie spełniania wymagań przez stacje demontażu pojazdów:

1. „TOMEX” Sp. J., Zadobrze, Ciechanowiec – kontrola przeprowadzona w dniach 23.04.-27.04.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.
2. AUTO HANDEL Skup Żłomu, Osipy Lepertowizna - kontrola przeprowadzona w dniach 28.06.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.

→ w zakresie nadzoru rynku i opakowań:

1. Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA”, Wysokie Mazowieckie - – kontrola przeprowadzona w dniu 08.03.2010r., na wniosek WIOŚ w Opolu, wykazała nieprawidłowe oznakowanie opakowań serków homogenizowanych – wydano zarządzenia pokontrolne. O wynikach kontroli powiadomiono WIOŚ w Opolu.

→ w zakresie transportu materiałów niebezpiecznych:

1. „DORGAZ” J i D Warzyńscy Spółka Jawna, Szepietowo – kontrolę przeprowadzono w dniu 22.03.2010r. - stwierdzono brak nieprawidłowości.
2. Stacja Paliw, Kulesze Kościelne - kontrolę przeprowadzono dnia 26.07.2010 – nie stwierdzono nieprawidłowości.

■ Kontrole interwencyjne :

→ w zakresie gospodarki wodociągowej:

1. Gmina Klukowo – kontrola przeprowadzona w dniu 05.01.2010r. wykazała, że Gmina Klukowo ma nieuregulowany stan formalno-prawny tj. nie posiada wymaganego prawem pozwolenia wodnoprawnego, w zakresie odprowadzania ścieków z kanalizacji sanitarnej zbierającej ścieki z 7 przydomowych oczyszczalni. [Ścieki w końcowym etapie kanalizacji odprowadzane są przez pole filtracyjne do ziemi, a ich nadmiar odprowadzany jest przez studzienkę z zamontowanym w niej syfonem do zbiornika ziemnego wyłożonego folią.] Nie prowadzi również, ewidencji danych niezbędnych do naliczania opłat za korzystanie ze środowiska oraz za odprowadzanie ścieków do ziemi z ww. kanalizacji sanitarnej. Wydano zarządzenia pokontrolne.
2. Ekologiczne Materiały Grzewcze – kontrola z dn. 25.03.2010r. wykazała zanieczyszczenie stawu wodami odprowadzanymi ze zbiornika p.pożarowego
3. Gmina Klukowo – w dn. 14.04.2010r. przeprowadzono kontrolę w zakresie eksploatacji oczyszczalni – kontrola opisana w rozdziale dotyczącym gospodarki wodnościekowej – zastosowano pouczenie.
4. Zakład Mechaniczny M. Żochowski, Szepietowo – kontrolę przeprowadzono w dn. 20.05.2010r. w zakresie gospodarki wodnościekowej oraz gospodarki odpadami. Stwierdzono: nieuregulowany stan formalnoprawny w zakresie gospodarowania odpadami oraz odprowadzanie ścieków do rowu – wydano zarządzenia pokontrolne.

5. Posesja D. Mościckiej, Kobylin Kuleszki – kontrola przeprowadzona w dn. 29.06.2010r. wykazała nieprawidłową gospodarkę wytwarzanymi ściekami poprzez wywożenie ich na pole – wydano zarządzenia pokontrolne.
6. Gospodarstwo Rolne J. Leśniewski, Kobylin Borzyny – kontrola przeprowadzona w dn. 02.07.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.
7. Zakłady Mięsne M. Wyszyński, Kostry Śmiejski, gmina Klukowo – w wyniku kontroli przeprowadzona w dn. 12.07.2010r. stwierdzono wylewanie ścieków i odpadów poubojowych na pole – wydano zarządzenia pokontrolne oraz właściciela zakładu ukarano mandatem.
8. Posesja Pawluków, Ciechanowiec – kontrola przeprowadzona w dn. 15.07.2010r. wykazała odprowadzanie ścieków do byłej studni, brak dokumentów potwierdzających wywóz ścieków na oczyszczalnię – wydano zarządzenia pokontrolne oraz wystosowano wystąpienie do PINB w Wysokiem Mazowieckiem.
9. Gmina Klukowo – kontrola przeprowadzona w dn. 31.08.2010r. stwierdziła wystąpienie przecieku ścieków przez skarpę zbiornika ziemnego - wystosowano zarządzenia pokontrolne.
10. Zakład Mechaniczny M. Żochowski, Szepietowo – kontrola przeprowadzona w dn. 03.09. i 20.09.2010r. stwierdziła: odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków z mycia pojazdów do rowu melioracyjnego oraz brak uregulowania sprawy budowy kabiny lakierniczej i separatora substancji ropopochodnych. Inwestycja ta została wstrzymana postanowieniem Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Wysokiem Mazowieckiem w związku z rozpoczęciem jej bez wymaganego pozwolenia. W wyniku kontroli wydano zarządzenia pokontrolne.

→ w zakresie postępowania z nawozami naturalnymi w gospodarstwie rolnym:

1. Gospodarstwo Rolne M. Szymborska, Szymbory Andrzejowięta – kontrola przeprowadzona w dn. 17.02.2010r. wykazała nieprawidłowe magazynowanie obornika – wydano zarządzenia pokontrolne.
2. Gospodarstwo Rolne J. Święcki, Wojny Pietrasze – kontrola przeprowadzona w dn. 02.03.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.
3. Gospodarstwo Rolne Kaczyńscy, Kaczyn Herbasy, gm. Czyżew – kontrola przeprowadzona w dn. 23.03.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.
4. Gospodarstwo Rolne M. Szymborska, Szymbory – kontrola z dn. 22.04.2010r. sprawdzająca postępowanie z nawozami naturalnymi – nie stwierdzono nieprawidłowości.
5. Gospodarstwo Rolne A. Brzozowski, Szymbory – w wyniku kontroli przeprowadzonej w dn. 22.04.2010r. stwierdzono brak zaświadczenia o wywozie ścieków na oczyszczalnię oraz możliwość wycieku gnojówki z płyty obornikowej. Zastosowane sankcje to : zarządzenia pokontrolne oraz pouczenie.
6. Gospodarstwo Rolne W. Piekutowski, Nowe Piekuty – kontrola przeprowadzona w dn. 20.05.2010r. wykazała nieprawidłowe magazynowanie obornika – wydano zarządzenia pokontrolne.
7. Gospodarstwo Rolne K. Papliński, Kuczyn – w wyniku kontroli przeprowadzonej w dn. 12.07.2010r. stwierdzono przepelnioną płytę gnojową – wydano zarządzenia pokontrolne.
8. Gospodarstwo Rolne H. Brzozowski, Porośl Kije, gmina Sokoty – kontrola przeprowadzona w dn. 26.10.2010r. wykazała wylewanie gnojowicy na pole, w pobliżu płynącego cieku (rowu melioracyjnego) – właściciela gospodarstwa pouczono.

→ w zakresie ochrony powietrza skontrolowano podmioty:

1. „TALTEK POLSKA” Sp. z o.o. Baza Przetadunkowa w Szepietowie – kontrola przeprowadzona w dn. 02.03.2010r. wykazała nadmierną emisję niezorganizowaną pyłu węglowego. Wydano zarządzenia pokontrolne.
2. Gospodarstwo M. Gawrychowskiego, Rosochate Nartolty, gmina Czyżew – kontrola przeprowadzona w dn. 21.07.2010r. wykazała spalanie odpadów – zastosowano pouczenie.

→ w zakresie gospodarki odpadami:

1. Ochotnicza Straż Pożarna w Dąbrowie Dziecieli – kontrola przeprowadzona w dn. 25.03.2010r. wykazała nieprawidłową gospodarkę odpadami zawierającymi azbest – wydano zarządzenia pokontrolne.
2. A. Budlewski, Wojny Pietrasze – kontrola przeprowadzona w dn. 10.06.2010r. w zakresie postępowania z odpadami zawierającymi azbest nie wykazała nieprawidłowości.

3. Gospodarstwo Rolne A.A. Krajewskich, Krzeczkowo Nowe Bieńki – kontrola przeprowadzona w dn. 23.06.2010r. w zakresie postępowania z osadami ściekowymi nie wykazała nieprawidłowości.
4. Gmina Czyżew – Osada – kontrola przeprowadzona w dn. 01.07.2010r. wykazała, że na terenie należącym do gminy Czyżew, po północno – wschodniej stronie drogi pomiędzy wsiami Dąbrowa Nowa Wieś – Dąbrowa Kity, powstało nielegalne wysypisko odpadów w formie rozproszonych skupisk gruzu, opakowań po nawozach, folii pojemników plastikowych i odpadów komunalnych. Wystosowano wystąpienie do wójta gminy celem podjęcia kroków koniecznych do usunięcia tych odpadów.
5. Zakłady Mięsne „Łuniewscy”, Kostry Śmiejski – kontrola przeprowadzona w dn. 27.07.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.
6. „TALTLEK” Sp. z o.o., Szepietowo- w wyniku kontroli przeprowadzonej w dn. 27.08.2010r. stwierdzono zapylenie posesji przylegających do terenu firmy zaistniałe w trakcie przeładunku węgla – zastosowano pouczenie.
7. Gospodarstwo Rolne T. Piętka Piętki Gręzki 21, Ciechanowiec – kontrola przeprowadzona w dn. 26.11.2010r. nie wykazała nieprawidłowości.

→ w zakresie ochrony przed hałasem:

1. Zakład Kamieniarski R. Kubuj, Wysokie Mazowieckie – kontrola przeprowadzona dn. 21.10.2010r. w zakresie nadmiernej emisji hałasu oraz zapylenia powietrza nie wykazała nieprawidłowości.

Sporządzono:

Dział Monitoringu Delegatury w Łomży
WIOŚ Białystok

Zatwierdzam:

mgr inż. Waldemar Gołaszewski
Kierownik Delegatury w Łomży

